

STOVELSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svedčer, iznimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tujdežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznaniila plačuje se od četrstropne petit-vrste po 6 kr., če se oznamilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljenštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznaniila, t. j. vse administrativne stvari.

Položaj v položaji.

Sedanji položaj notrauje naše politike, — kdo gaumeje? Poročila velikih Dunajskih listov se pobjajo vsaki dan vse križem; vse, kar prijavljajo, je le bolj ali manj slabo zveriženo, gola domneva, kaj bi utegnilo biti, če bi tako ali tako ne utegnilo biti. Boljše niso poučena niti glasila, katera so v zvezi z vodilnimi faktorji parlamentarnih strank, kajti tudi ti može vedo bōre malo, kako se stvari zasuđejo od danes do jutri. Ali voditelj politike, grof Taaffe, kaj več vē? Kakor kaže, tudi on še premišljuje s svojimi ministri-kolegi vred, kam bi se nagnilo ojē zavoženega vladanja.

Tri vladne predloge so, kakor štrleče skale, mimo katerih se je izmuzniti Taaffejevemu kabinetu. Zoper volilno reformo so se izrekli pri prvem čitanju vse tri velike stranke po svojih voditeljih. A to bi ministerskemu predsedniku ne delalo preglavice samo na sebi, stvar prvič ni tako silna, da bi mu šlo za življenje, drugič pa se dà od nje odjenjati na to ali ono stran. Najpoglavitnejša naloga za konstitucionalnega ministra bi pač bila dobiti odobrenje izjemnih naredeb prej ko moči, a kaže se, da v tem pogledu grof Taaffe nič posebno ne hiti, nego celo na to dela, kako bi se odločitev prav dolgo zavleči mogla. Kar je sedaj vlad najbolj pri srci, na kar polaga vso važnost, je njena predloga novega domobranskega zakona. In glejte čudo, — to predlogo je že rešil dotedni odsek, kakor bi z očmi trenil, in odobil je predlogo, katera nalaga no v velikansk i davek v blagu in krvi, skoro jednoglasno! Kje je, vpraša se, opozicija levice, katera je pred štiriindvajsetimi urami še takšno razjarjenje kazala nasproti Taaffejevemu napadu z volilno reformo, kje je sploh nezaupanje vseh treh velikih strank do vlade, ako se ne pojavi pri tej eminentni priliki? To je sedaj največja zagonetka, če se pomisli, da hoče grof Taaffe z mirno vestjo skleniti obračun s tem parlamentom, kakor hitro spravi na varno domobransko predlogo, zagonetka, če se po-

misli, da se prav resno namerava alianca med Hohenwartom, Plenerjem in Jaworskim proti vladu, katera manevruje s takšno volilno reformo. Tedaj vzlič načelom vladne volilne reforme dobodi ministerstvo domobranskega zakona, brez katerega bi sicer pasti moral?!

Pravi narobe svet se nam kaže v vsem današnjem parlamentarnem položaju, svet brez načela, brez vodilnih idej. Kdo bi bil verjel, da bodeta kedaj vkupe stopila Hohenwart in Plener, pa vendar utegne živa istina postati — državnozborska večina, katero vodi poleg imenovanih dveh še Jaworski! Tu se nam pa zopet vriva vprašanje, kaj je in kaj bode z zastopniki slovenskega in hrvatskega in hravatskega naroda, kolikor jih je še v Hohenwartovem klubu? Če nas poročila ne motijo, začele so se tudi tem zastopnikom oči odpirati, da jim dolgo vsaj ne more biti več obstanka v Hohenwartovem klubu. Pri vseh treh perečih vladnih predlogah opazujemo namreč izjemno staljše naših in hrvatskih poslancev v Hohenwartovem klubu. Imenovali smo že dva slovenska poslance, katera odobrujeta, seveda „mutatis mutandis“, volilno reformo in v glasilu naših domačih nasprotnikov smo potem čitali popravek, da ne le imenovana poslanca, nego tudi ostali poslanci slovenski se strinjajo z razširjenjem volilne pravice v rečenem smislu. A kako je govoril grof Hohenwart k vladni predlogi? Tako, da je bilo očitno navzkrije z ostalimi slovenskimi poslanci, tako, da moramo njegove nazore obsojati vsi Slovenci. Potem — izjemne naredbe! Kakšno stališče moramo nasproti njim zavzemati slovenski politiki, ni treba poudarjati. Mi menimo in smo tudi že izrekli, da slovenski in hrvatski zastopnik ne more in ne more odobriti tacih represalij na českem narodu. Z veseljem smo zato čuli, da sta v odsek za izjemne naredbe prišla Alfred grof Coronini in pa Klaic, o katerih je znano, da sta odločna nasprotnika teh izjemnih naredeb. To sta ta dva zastopnika pokazala pri prvem glasovanju v odseku, ko sta stopila z Mladočehoma vred v opozicijo proti vladu, a s tem tudi proti tovaršem

v Hohenwartovem klubu. To jasno kaže, da je večina slovenskih poslancev odločno navzkriž z ostalimi Hohenwartovci. In tretja predloga zastran domobranskega zakona? Ni nam znano, kako o njej sodijo naši poslanci. A z jedne strani mislimo, da ne morejo srca imeti za tako izredno novo obremenjenje svojih volilcev, z druge strani pa sta tudi že hrvatski poslanec Klaic in slovenski poslanec Pfeifer nastopila proti tej predlogi v odseku, in tako se nadejamo, da slovenski zastopniki tudi v tem vprašanju ne bodo šli za Hohenwartom in drugimi konservativci, ki hočejo na vsak način biti na uslugu grofu Taaffiju. V najvažnejših vprašanjih sedanjih dnij so torej slovenski in hrvatski poslanci opozicija v Hohenwartovem klubu. To razmerje se pa mora poostriči v kratkem in osobito tedaj, če se uresniči, kakor prorokuje včerajšnji „Vaterland“, to, da se najde program, po katerem bode med Hohenwartovci, levičarji in Poljaki možno složne postopanje. Na tem programu pač ne more biti nič dobrega za Slovane, posebno nič dobrega za Slovence in Hrvate. In tako se bo izpolnilo na Slovencih in Hrvatih v Hohenwartovem klubu, da zrel sad pade sam z drevesa. Ali pa bi vsem tem ne kazalo, da rajši poprej častno izstopijo iz te družbe, predno se jim vrata pokažejo?

Državni zbor.

Na Dunaji, dan 27. oktobra.

Zanimanje za debato o volilni reformi je vedno manje. V današnji seji je najprej razkladal dr. Pattai, kako bi bilo človeško družbo organizovati po poklicih, za njim je duhoviti Mladočeh dr. Kaizl dokazoval, kako abotne sodbe se izrekajo o stališču socialistizma napram veri in narodnosti, ter se odločno izrekel za splošno, jednakino in neposredno volilno pravico, potem pa se je tudi vodja Malorusov Romančuk izrekel za volilno reformo. Nemški levičarji so poslali v boj dva kimovca, Krzepeka in Peschko, ki sta pela pesem o krivičnosti razširjenja volilne pravice.

LISTEK.

Iz dnevnika konservativnega poslanca.

14. oktobra.

Nesreča pride časih kar čez noč. Ves čas parlamentarnih počitnic nisem bil tako dobre volje, kakor včeraj, danes pa mi je duša žalostna in arce mi teže moreče skrbi. Kako prijetno je bilo vender sinoči pri Sacherju! V poltemni sobi, puščiu smodko, sedel sem pri penečem šampanju in poslušal „rožo vseh baletk“, bohotno Julijo. S kakšnim ogajem bi pel Josip Noll podoknico v „Teharskih plemičih“, da pozna mojo Julijo! In kako dobre lastnosti ima to dekle. Samo petdesetak ji dajem na mesec in časih jo povabim na souper, to je vse, kar žrtvujem za njo...

Bila sva torej pri Sacherju. Julija mi je povedovala, kaj je v poletni sezoni počenjala v Išlu, kako je za nos vodila razne gospode, mej njimi tudi nekatere poslance (pa ne konservativnih, to se ve!) in poslušal sem jo s tihim zadovoljstvom, da stroškov teh zabav nisem jaz plačal.

O, ta presrčana žaba je premetena in vrha izredno nadarjena umetnica. Sedaj pleše že v prvi kadriji in vse občuduje nje prirojeni talent.

„Julika,“ vprašal sem zgovorno dekle dobroščano, „Julika, levo oko me srbi. Kaj pomeni to?“

Nastonila je glavo na belo ročico — tako, kakor stori Wolterica, kadar igra Desdemona — in vprašala: „Koliko je ura?“

„Polnoči je minulo.“

„Če človeka po polnoči srbi oko, pomeni to, da se mu drugi dan primeri nekaj neugodnega.“

Prvi bip sem se smejal, a kmalu se mi je lice zresnilo, zakaj spomnil sem se, koliko slučajev, ki niso več slučaji, je že navedel „Slovenec“. Morda je vender nekaj na tej prazni veri, mislil sem sam pri sebi. In — bilo je tako!

Pričakujem, da bo priatelj Taaffe dobro ošrkal hudobne mladočeske liberalce, prišel sem na prvo sejo poslanske zbornice. „Dijet se utegne precej nabrati,“ mislil sem sam pri sebi, sedel mej najboljša svoja prijatelja, Trtoušnika in Mlekozadružnika, ter poslušal ministerskega predsednika. Govoril je nekaj o volilni pravici. Iz začetka ga nisem dobro razumel, ker še nisem prav vajen diplomatičnih izrazov — saj predlagam vedno le konec debate — in prav začuden smo gledali, ko so poslanci začeli hkrati begati po dvorani. „Kaj pa je“ vprašala sta ob jednem Trtoušnik in Mlekozadružnik, predno sem pa še utegnil priznati, da sam ne vem kaj se je zgodilo, zapazil sem, da je postal grof Hohenwart, bog vseh konservativnih bogov, ves bled, skoro zelen. Tako sem spoznal situacijo in stegnivši noge pod kllop globoko vzdihnil. Trtoušnik

sicer trdi, da se mi je zakolenilo, pa ni res, četudi sem bil izdatno zajutrkoval.

Ko sem iz pogovorov drugih poslancev izvedel, za kaj gre, postavl sem se prav blizu Hohenwarta in začel rojiti. „Kaj“, sem ropotal, „zdaj bodo imeli tudi izdelovalci slike robe in prodajalci kostanja volilne pravice? Njihov glas imel tisto veljavo, kakor glas gospoda ercpristerja ali celo moj glas?“

Trtoušnik in Mlekozadružnik sta stala za menoj in me krepko podpirala. „Moji vinčaki bodo vsi zoper mene glasovali,“ jecljal je prvi in gledal pred se tako žalostno, da ga je moj priatelj, državnozborski sluga, pomilovalno vprašal, če hoče čašo vode. Mlekozadružnik pa se je držal moje suknje in vzdihoval: „Prijatelj, ne zapusti me — moji blapci me bodo vsi zapustili.“ Reči moram, prav dober utis smo naredili, celo Hohenwart nam je s tresočo roko sočutno namignil, samo nekateri slovenški poslanci so se nam nekoliko posmehovali, češ, da nimamo uzroka jadikovati. „Zlodej liberalni, brezverski,“ rekel sem na tihem, „ko bi ti vedel, kako trda bo zdaj za naše mandate, Ti bi se smejal na ves glas.“

Spošna volilna pravica, skoraj taka, kakor na Nemškem! Lasje se mi ježe. Kaj mora na Nemškem kandidat vse prestati in prebiti, predno dobi mandat! Kako vse bolje so v tem oziru naše razmere. Par fajmoštov povabim na južino, če je kdo po-

(Roman Dumasa starejega.) Pokojni Dumas je svojemu tudi že osivelemu sinu še vedno dober oče. Izmej 300 romanov, katere je napisal Aleksander Dumas stareji, se nekateri še vedno rado čitajo in se jih vsako leto tiska po 5000 do 10000 izvodov. Sin dobiva torej vsled tiskovnega prava še vedno vsako leto okroglo vsoto 30.000 do 40.000 frankov.

(Čuden slučaj.) V Mostaru umrl je te dni Hadži Vejiz Duranović, ki se je še le vrnil iz Meke. Sedemdesetletna njegova mati je oslepla pred kakimi 5 leti. Ko je odšel v Meko, prosil ga je mati: Sinko, Bog ti pomozi! Prosi zame v Meki, ne bi li mi Bog dal, da zopet spregledam! In res, na veliko čudo spregledala je starka, ravno nekako ob istem času, ko so se romarski hadžije vračali iz Azeftata. Raznesel se je bil pač glas, kako umirajo romarji, a starka se je tolažila, da je njen sin živ, ker je spregledala. In res se je vrnil zdrav, a 20 dni pozneje umrl je na svojem domu v Mostaru. Zdaj starka pač vidi, a je še bolj žalostna, ker je čez toliko let zopet videla sina, potem ga pa tako naglo izgubila.

(Iskanje potopljene „Rusalka“.) Da se najde potopljena ruska topnjača „Rusalka“, predlaga neki profesor visoke šole v Helsingforsu, da se preičejo mesta, kjer se misli, da se je po topila ladija, z malim plovom, za katerim bi se vlekel velik z induksijskimi žicami oskrbljen magnet. Ker je „Rusalka“ bila zgrajena vsa iz železa, bode ne bližina tudi v morski globini vplivala na magnet. Za uporabljene tega načina iskat potopljeno ladijo ni potreba nikakoršnih posebnih stroškov.

(Dovtipno uradno poročilo.) Neki sodnik na Nemškem dobil je dopis višje instance, naj kot varuh poroča, kaj se je zgodilo z devetimi prasički, katerih ne najde nadvarstveno oblastvo v izkazu varovančevega premoženja. Sodnik je odgovor na kratko: „Svinja je prasičke požrla“, a nadvarstveno oblastvo ni bilo zadovoljno s tem pojasnilom ter je naročilo sodniku, naj naznani, kako to, da je svinja prasičke požrla. Sodniku se je to vprašanje zdelo abotno in pisal je nadsodišču: „Svinja je prasičke požrla, ker ni hotela, da bi dobili varuha in bili nadlegovani z nepotrebnimi dopisi“. Odgovor na to poročilo je bila kazen; nadsodišče je naložilo dovitipnemu sodniku 15 mark globe, katere je ta rad plačal, češ: Starega sem pa le zjezel vsaj za 30 mark.

(M. R. 4006.) Čikaški listi priobčevali so nekaj časa sem velik inserat: Mlada dama, ki ima 30 000 dolarjev premoženja in ljubi naravo, se želi poročiti s poljedelcem. Ponudbe s fotografijami je pošiljati v Čikago, poste restante, pod šifro M. R. 4006. Došlo je nebroj pisem. Pisaleci so dobili vse odgovor podpisani Marion Reed. Marion pisala je vsakemu, da se je zanj odločila in da hoče priti na ta in ta dan, tja in tja, naj ji pošlje izvoljene de-nar za potovanje. In dohajale so zopet nakaznice, lepa Marion Reed pa le ni prišla na določene kraje. Skrbni snubci so to naznani policiji in ta je dognala, da je ljubezniiva dama — mošk in sicer znan slepar.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 27. oktobra. V parlamentarnih krogih se danes govori, da vlada drž. zborna bo razpustila niti zaključila, ampak razveljavila izjemne naredbe še predno pridejo v plenarno sejo. Govorica, da sestavi Hohenwart novo ministerstvo, se vzdržuje.

Dunaj 27. oktobra. V javni seji odseka za izjemne naredbe prečitani material ni na poslance naredil nikakega utisa. Vse se je posmehovalo.

Dunaj 27. oktobra. Državno sodišče odbilo pritožbo nekaterih Dunajskih vsečiliščnikov zoper vladno prepoved ustanoviti nemško dijaško društvo „Ostmark“, ker je društveni znak, črno-rudeči-zlati trak, zmatrati kot politično demonstracijo. Nadalje je drž. sodišče razpravljal o pritožbi Brnskega delniškega društva „Beseda“. Za časa cesarjeve navzočnosti v Brnu je bila vlada siloma odstranila z društvene hiše grbe čeških dežel, vsled česar se je društvo pritožilo. Vladni zastopnik predlagal, naj se pritožba zavrne, zastopnik tožiteljev, dr. Koudela odločno zagovarjal nasprotno stališče. Razsodba se jutri razglasí.

Praga 27. oktobra. Sodišče ustavilo je preiskavo zoper 20 članov tajnega društva „Omladina“, toženih veleizdajskih demonstracij in razdaljenja Velečanstva, ter je takoj izpuštilo iz preiskovalnega zapora. V preiskavi je še 51 oseb.

Budapest 27. oktobra. Novi vojni minister konjiški general Krieghamer je včeraj prisegel kot minister.

Toulon 27. oktobra. Carnot dospel danes zjutraj sem. Neštevilna množica ga je viharno pozdravila.

Spezia 27. oktobra. Angleškemu brodovju na čast priredil občinski svet sijajen banket, katerega se je tudi vojvoda Aosta udeležil. Zvečer je bil ples.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobroznanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna škatljica 1 gld. a. v. Po poštnem povzetji razpošilja ta prašek vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zagalatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh škatljic se ne pošilja. 1 (18—15)

Tujci:

23. oktobra.

Pri Maildi: Steiner, Ditrich, Reiter, Mahler, Mayer, Reich, Sika, Lakom, Markovski, Villich, Weiss z Dunaja. — Laurič, Kenda, Götzl iz Trsta. — Makesch, Lukantsch iz Celja. — Planer, Gruntar iz Ribnice. — Vitez pl. Steinberg, Ross iz Gradca. — Kreidl iz Berolina. — Becker iz Prage.

Pri Slomu: Pl. Goldberger, Kelka, Weltman, Suero z Dunaja. — Rosenberg iz Reke. — Fabek iz Gradca. — Kotnik iz Vrhnike. — Pauser iz Rudolfovega. — Fischer iz Kamnika. — Gorenc iz Kranja. — Eiedler iz Celovca. — Knoll iz Gradca.

Umrli so v Ljubljani:

24. oktobra: Anton Češnovar, posestnik, 48 let, Kurjava vas Št. 3.

25. oktobra: Valentina Potokar, stražnikova hči, 7 mesecov, Židovska steza Št. 4.

26. oktobra: Meta Lampič, Šivilja, 76 let, Mestni trg Št. 12.

V deželnih bolnicih:

24. oktobra: Franca Blejc, delavka, 26 let.

25. oktobra: Martin Okršlar, delavec, 73 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
26. okt.	7. zjutraj	740,6 mm.	12° C	brevz. sl. jzh. obl.	megl. obl.	0,00 mm.
	2. popol.	738,2 mm.	14,4° C	sl. jzh. obl.		
	9. zvečer	737,3 mm.	12,0° C	sl. jzh. obl.		

Srednja temperatura 9,2°, za 0,1° pod normalom.

Dunajska borza

dan 27. oktobra t. l.

Skupni državni dolg v notah	96	gld.	80	kr.
Skupni državni dolg v srebru	96	"	60	"
Avtirska zlata renta	119	"	45	"
Avtirska kronska renta 4%	96	"	05	"
Ogerska zlata renta 4%	116	"	15	"
Ogerska kronska renta 4%	93	"	50	"
Avtro-ogrske bančne delnice	993	"	—	"
Kreditne delnice	333	"	50	"
London vista	126	"	70	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	62	"	27,1/2	"
20 mark	12	"	45	"
20 frankov	10	"	66,1/2	"
Italijanski bankovci	44	"	35	"
C. kr. cekini	6	"	—	"

dan 26. oktobra t. l.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	144	gld.	—	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	195	"	—	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128	"	—	"
Zemlj. obč. avstr. 4,1/2% zlati zast. listi	123	"	50	"
Kreditne srečke po 100 gld.	195	"	75	"
Ljubljanske srečke	24	"	—	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	"	—	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	148	"	75	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	245	"	—	"
Papirnatи rubelj	1	"	31	"

Zahvala.

Za mnoge dokaze najsrcejšega sočutja mej boleznijo kakor o pogrebnu sprevodu našega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, odnosno očeta, gospoda

Antona Češnovar-ja

gostilničarja in hišnega posestnika

za mnoge darovane vence in za častno, izredno mnogobrojno spremstvo dragega rajnika do poslednjega počivališča, zlasti od strani gospodov gospodarjev v slavnega društva „Sokol“, čutimo se dolžne, izrekati tem potem najiskrenjejšo in najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dn 27. oktobra 1893.

(1088) Žalujoči ostali.

C. kr. glavno ravateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Büdejvec, Plzen, Marijine vare, Eger, Francovce vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovce vare, Karlovih vare, Egra, Marijinhih vare, Plzna, Büdejvec, Solnograda, Ischl, Linca, Steyr, Ischl, Gmunden, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ino, mosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiž.

Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiž.

Ob 9. uri 27 min. zvčer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiž.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.

" 2. " 05 " popoldne "

" 6. " 50 " zvčer "

" 10. " 10 " zvčer " (meseca oktobra ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.

Začetkom seje nasvetuje posl. Plener, naj se postavi na dnevni red poročilo proračunskega odseka o konvertovanju bukovinskih zemljiskih odveznic. Ta predlog se vzprejme in ko je posl. Lupul čital svoje poročilo v tej stvari, vzprejela je zbornica zakonski načrt v drugem in tretjem čitanju ter potem nadaljevala debato o izjemnih naredbah.

Posl. dr. Pattai pripoveduje, da je Bismarck uvedel splošno volilno pravico in odpravil dijete, da se znebi parlamentarcev in politikov po poklicu. Popolnoma se njegov namen ni izpolnil, in sicer zato ne, ker prebivalstvo jednega okraja nima jednakih interesov in ne samo, da ni zastopana manjšina, ampak časih celo večina ne. To je rodilo nasvet, naj se volilni okraji razdele ne po teritoriju ampak po poklicih. Tak parlament bi pa bil nesposoben za vsako delo, ker so si interesi posamičnih poklicev preveč navskriž. Najboljši bi bil mešan sistem. Sedanje volitve v mestih naj dajo produktivnemu mešanstvu zastopnike, navadno pa se izvolijo zastopniki kapitalističnih interesov. Bareutherjev predlog ima napako, da organizuje delavce kot stan brez imetja. Prebivalstva ni razdeliti v kaste, katerih jedna je vrh druge, ampak po — jednakopravnih — poklicih, ki stoje vsi v isti vrsti. Tudi če se uvede splošna volilna pravica, ne bo inteligencija izgubila svoje veljave. Vlada je predložila zakon o kmetijskih zadružah. Tem zadružam naj se da volilna pravica. Trgovski in obrtni stan imata že svoje zastopnike, poslance trgovinskih in obrtnih zbornic, a ti so navadno zastopniki veletrgovinskih in veleobrtniških interesov, zato je treba skrbeti, da dobe tudi mali obrtniki svoje zastopnike. Liberalna stranka, ki govori sedaj za mešanstvo in za kmetski stan, je bore malo storila za interes teh stanov. Volilne kurije veleposestnikov ni moči odpraviti, ker je veleposestnikov in zastopnikov trg. zbornic skoro tretjina v parlamentu. Veleposestniki se ustavljajo volilni reformi le ker se boje za svojo kurijo. Dokaz, da zna čitati in pisati, kdor zahteva volilno pravico, je nezaupnica ljudski šoli, in nezadosten kot dokaz naobraženosti. Voditelji velikih strank pobijali so vladno predlogo, a tudi drug drugega. Socijalni demokratje so plod kapitalističnega postopanja z delavci. Noben fevdalec ne ravna tako s svojimi delavci, kakor kak tovarnar ali kaka delniška družba s svojimi. Vrh tega se delavcem vedno propoveduje: Vaš boj je brezupen! Očita se jim tudi, da nimajo vere. Kako naj jo imajo, ko vidijo, da izbjajo delodajalcem brez nje prav dobro. Na Dunaji pridobivajo krščanski socijalisti vedno več tal. Človeško družbo je mogoče le počasi reformovati. Liberalci tolmačijo Hohenwartov govor tako, da jim je že njim konzervativna stranka ponudila zvezo. Kdo ve, če je Hohenwart imel ta namen, sicer pa je tudi dvomljivo, da bi liberalno mešanstvo hotelo prestopiti v konzervativni tabor.

Posl. Peschka povdinja, da je velika večina kmetskega stanu na Češkem, na Moravi in na Koroškem liberalna. Pattai se usiljuje kmetom kot re-

sebno uporen, govorim pametno besedo z njegovo kuharico — in vse je v redu. Še volilnega shoda ni treba. K večemu, da časih krško deputacijo županov pogostim s kruhom in vinom; prav zato sem tudi svoj čas glasoval za vinsko klavzulo, ker je laško vino ceneje kakor domače.

Odslej bo huda za mandat. Ko bi imel malo boljši glas, bi se naučil peti „Hej Slovani“ ali pa „Naprej“; to bi nekoliko pomagalo. A treba bo tudi piti, bratovčino piti z volilci in pili bomo — laško vino! Škoda, da sem glasoval za vinsko klavzulo! Poljubovati bo treba umazane otroke in jim nositi slaščice, jaz pa otrok ne maram, odkar mi je neka ženska po nedolžnem grozila s tožbo. Pa za botra me bodo klicali na vse strani in vence bom moral kupovati umrlim volilcem, da se ognem zameri, pa po staro obleko in po stare čevlje bodo hodili k meni, in zajce mi bodo pobijali — — — —

Grozno! Nesrečni grof Taaffe! Ti nas hočeš pregnati, nam vzeti vsakdanjo pečenko? Dobro! Mi pa preženemo tebe! Jutri pojdem k Hohenwartu, da ga podkuriš. V opozicijo — to bodi naš bojni klic. Dokler nam vlada v idealnih rečeh ni ustrezala, smo jej prizanašali, sedaj pa gre za našo kožo in tu ne poznamo pardona. Aut — aut! Ko bi le prilika nanesla, da bi mogel zopet jedenkrat zagovarjati kako železnico. Toliko bi vsaj zaslužil, da bi bila dobro preskrbljena jaz in Julika. Potem pa naj se zgodi, kar so nebesa namenila.

Sitelj. Govornik pravi, da kot kmetovalec protestuje zoper vladno volilno reformo. Socijalisti bi v kmetijskih občinah na Češkem dobili vsaj deset mandatov, če bi se uvedla splošna volilna pravica. Vlada boče moderno anarhijo uvesti, ker ni mogla oživiti sredovečnega fevdalnega sistema. Položaj v Avstriji je sedaj tak, kakor je bil leta 1848. Ker se je večina parlamenta izrekla zoper vlado, naj Taaffe odstopi. To bi bilo jedino pravilno.

Posl. dr. Kaizl pravi, da je odpor liberalcev zoper volilno predlogo naraven, ker se naslanja na načela liberalizma in na narodnostne interese. Liberalcem se ne more odrekati, da so brez ovinkov pripoznali svoj brezmejni strankarski egoizem in brez najmanjše skromnosti postavili v jedno vrsto obstanek države z obstankom njihove stranke. Ko bi bilo res, da Avstrija brez hegemonije in privilegovanega prvenstva Nemcev ne more obstati, potem bi bilo bolje, da ni nikdar nastala, ker mora vedno biti zavetišče krivice in nesvobode. Nemško posestno stanje je pravi brezozirni pritisk na Slovane. Leta 1873. se je to imenovalo ustavovernost. Skromna, kakor je, se levica ne identificira samo z Avstrijo, nego tudi z avstrijskim nemštvom, dasi še nismo slišali, da bi se bili nemški nacionalci, protisemiti in nemški konservativci odrekli svoji narodnosti. Jedini socijalisti hočejo vzbudit mnjenje, da jim ni narodnost nič, ali če kje, tako pretiravajo v tem oziru z mladostno nagnostjo in to prav po nepotrebni. Kar se tiče vere in krščanstva, naj omenim, da se je pri diskusiji mej socijalizmom in nemškim društvom za etično kulturo pokazalo, da je socijalizem dovrzen za etične motive in poznavajočnost etičnega življenskega reda. Kar se dostaja stališča, na katero se je postavil socijalizem napram narodnosti, tako uči praksa, da pripoznavajo socijalisti vsem narodom popolno ravnopravnost. Vsakemu puščajo kar ima, in če bo socijalizem dosegel, da se bo narodno mišljenje kazalo bolj v ljubezni do lastnega naroda nego v sovraštvu zoper tuji narod, bo to najboljša rešitev narodnostnega vprašanja. Mladočehi zmatramo socijalistične delavce za važen sostavni del našega naroda. Vprašanje o splošni volilni pravici je z vladno predlogo principijelno priznano in je s tem postal akutno. Naj reakcijskorna odpornost tudi za nekaj časa združi Plenerja, Hohenwarta in Stadnickega, naj se trozvezna večina še tako utrdi — vladna predloga ni samo obljuba, ona je dokaz, da so najnižji in najvišji sloji spoznali, da je splošna volilna pravica jedino in najboljše zdravilo zoper starodavno bolezen naše države. Ideja bo gotovo zmagala, mej premaganci pa nas ne bo!

Posl. Krzepel očita vladi, da se ni nikdar brigala za kmetski stan, sedaj pa hoče s svojo predlogo zanetiti boj mej kmetom in njegovim hlapcem. Jedro države je kmetski stan in ta je jedin v odporu zoper vlado in bo Taaffe pokazal, da je močnejši, kakor on.

Posl. Romančuk pozdravlja vladno predlogo z zadoščenjem in se veseli, da je vlada opustila nepolitično politiko. Vsakdo prizna, da je treba razširiti volilno pravico. Sicer so največje stranke predlogo odklonile, ali iz nasprotuočih si razlogov. Vse tri tožijo, da bi ta predloga oškodila njih politično posestno stanje, ne vprašajo pa, če je ta posest tudi pravična. Malorusi niso tako zastopani, kakor bi morali biti, da je volilni red pravičen. Vladni načrt je podlaga pravični volilni reformi, zato izjavlja govornik, da misli glasovati za vladno predlogo, če se bodo ob jednem uvedle neposredne volitve v kmetskih občinah in če se bo pomnožilo število poslancev.

Razprava se potem zaustavi.

Prihodnja seja jutri.

Politični razgled.

Netranje dežele.

V Ljubljani, 28. oktobra.

Hohenwart in „Slovenec“.

Sinočni „Slovenec“ priobčil je na prvem mestu Hohenwartov govor o volilni reformi, komentar pa je potisnil v politični pregled, kjer ga malokdo zapazi. Iz tega komentara se vidi, s kako državniško modrostjo sodi „Slovenec“ Hohenwartovo stališče. Da se ta klasični entrefelet otme pozabi, naj ga postavimo semkaj. Slôve tako-le: „Govor grofa Hohenwarta je vzbudil veliko senzacijo. Posebno levičarski listi so tako zadovoljni, da je vodja konservativcev naglašal, da so mej konservativci in liberalci neke vezi in da v marsikakem oziru lahko skupaj delujejo in pa da konservativni klub nikdar ne dopusti, da bi politično težišče prešlo na ljudij,

ki nič nimajo. Nam se hvala liberalnih listov pač zdi precej sumljiva in zatorej nikakor ne moremo biti tako navdušeni za besede konservativnega vodje. Odločno bi morali oporekati, ko bi konservativci hoteli hoditi z roko ob roki z liberalci. Tudi v zadevi volilne reforme so se liberalci postavili na stališče, ki bi bilo jako škodljivo katoliški stvari.“ „Slovenec“ se torej le zato ne more navdušiti za Hohenwartov govor, ker ga hvalijo liberalni listi. Svoje sodbe nima ali si pa ne prisvaja zarjo potrebnih duševnih zmožnosti. Da se je slovenski poslanec Hohenwart postavil očitno zoper interese slovenskega naroda, da se je očitno izrekel za ohranitev krivične nemške politične posesti v celi državi, torej tudi na Štajerskem in na Koroškem, tega „Slovenec“ iz Hohenwartovega govora ni razvidel, ali mu za to ni mar, samo temu oporeka, da bi konservativci hodili roko ob roki z liberalci. Gospoda, ali ste zadnje dve leti spali, da ne veste, kako so hodili konservativci z liberalci čez drn in strn in kako so se liberalcem usiljevali?

Domobranski zakon.

Kakor smo že naznali, udali so se uporni nemški levičarji vladni želji in — vsaj v domobranskem odseku glasovali za vladni načrt. Storili so to vsled pritiska Poljakov. Razven posl. Klaicu ni nihče nasvetoval nikake premembe, tako da pride predloga že te dne v razpravo v zbornici. Veseli nas, da se je slovenski poslanec g. Viljem Pfeifer oglašil v odseku zoper predloga. Povdrial je, da ne more odobravati določeb, da je smeti aktivno službovanje pri domobranstvu raztegniti na dve oziroma na tri leta, zajedno pa izrazil konstitucionalne svoje pomisleke glede dovoljevanja troškov v slučaju mobilizacije domobranstva. Rekel je nadalje, da znašajo troški za oboroževanje od kar je bila Alzacija in Lotaringija priklopljena Nemčiji, 61 tisoč milijonov goldinarjev. Če se repartira ta znesek na teritorialno obsežnost alzaško-lotarsko, tako se izkaže, da velja vsak štirijski meter alzaško-lotarske zemlje toliko, kakor štirijski meter najlepšega stavbišča na Štefanovem trgu na Dunaju. — Odsek je volil poljskega poslancea Popowskega poročevalcem. Njegovo poročilo je že natisnjeno in se je tudi že razdelilo poslancem.

Mladočehi in hrvatsko državno pravo.

Pri prvem branju izjemnih naredeb govoril je, kakor znano, tudi srbski poslanec iz Dalmacije, Kvekić. Zagotovil je Čehe srbske simpatije in slovensko priznaval češko državno pravo, pri tem pa nekako zaničljivo zavrgel hrvatsko državno pravo. To je napotilo mladočehi klub, da je doposal klubu neodvisnih hrvatskih in slovenskih poslancev na stopno izjavo: Slavnemu klubu hrvatskih in slovenskih poslancev na Dunaju. Parlamentarna komisija klubu neodvisnih poslancev čeških sklenila je jednoglasno, da se izogne vsakemu nesporazumljenu, obvestiti velečenjeni klub, da se je soglasje članov našega kluba o priliku govora gospoda dra. Kvekića nanašalo samo na njegovo izjavo simpatije za češki narod, da pa se, kokor je samo po sebi razumevno, nikakor ni nanašalo na njegovo insinuacijo proti hrvatskemu državnemu pravu. Naš klub nikakor ne odobrava te insinuacije in obžaluje, da je bila baš o tej priliki izrečena Iz parlamentarne komisije klubu neodvisnih čeških poslancev. Na Dunaju, dne 20. oktobra 1893. Dr. Engel, predsednik. Dr. Brzorad, tajnik.

Hrvatska deputacija v Budimpešti.

Na konferenci duhovnikov Zagrebške nadškofije, dne 17. t. m., je bilo skleneno odposlati posebno deputacijo k cesarju in k papežu prosit, naj se že imenuje nadškof Zagrebški. Ta deputacija je dne 24. t. m. prispela v Budimpešto in se oglasila v kabinetni pisarni za avdijenco. Tajnik cesarjev jem je rekel, naj pride drugi dan kdo vprašat, kdaj bo avdijenca. Prišedši drugi dan, pošlje tajnik pooblaščenca deputacije k ravnatelju dvorne pisarne Papayu in ta mu reče, da deputacija nima mandata in da ne zastopa nikake korporacije. Na vprašanje, če bi zadostovalo, ako bi deputacija dobila brzovanje, potem mandat od kapitularnega vikarja, rekel je Papay, da ne. Pooblaščenec je Papaya opozarjal, da došla deputacija ne zastopa samo jedne, nego več korporacij, priznanih od države in od cerkve. Vicearhidijskoni so cerkveni organi s svojo uredbo in svojo jurisdikcijo, a došla deputacija reprezentuje te vicearhidijskone, ki so jo izvolili in odposlali. Papay je pooblaščenec ugovarjal, češ, da izgleda vsa stvar tako, kakor da bi kak ljudski shod bil volil in poslal deputacijo. Ker ni pooblaščenec nicenske doseg, šla je celo deputacija k Papayu, naj sporoti njeni prošnji za avdijenco cesarju. Papay je to obljubil in določil odgovor za drugi dan. Na izjavo deputacije, da gre tudi k nunci na Dunaj in k papežu, rekel je Papay: „To izgleda, kakor da hočete Nj. Velečenstvo zatožiti Sv. Očetu.“ Deputacija ni bila vzprejena v avdijenciji. Preprečili so to vzlje obljubljeni podpori bana in hrvatskega ministra različni faktorji.

Vnanje države.

Rusi na Francoskem.

Danes se vrč zadnje rusko-francoske slavnosti in to v Toulonu. Pozornost političnih krogov pa se

Dalej v prilogi.

ne obrača več na te slavnosti, pač pa na neko drugo, preznačilno okolnost. Komaj so ruski častniki zapustili Pariz, prihiteli so tja z raznih strani bratje ruskega carja, veliki knezi Sergej, Pavel, Vladimir in Aleksej. Slučaj to ni, nego gotovo namen in sicer v politično svrhu. Kakšna je ta svrha, tega ne vči nihče povedati. Veliki knez Sergej obiskal je Carnota in mu sporočil zahvalo ruskega carja za krasni vzprejem ruskih častnikov. Diplomati si belijo glave, kaj neki pomeni ta obisk. Francoski listi razpravljajo obširno o pomenu mnolih slavnosti in povdarjajo njih mirovni značaj. Zmerni Jules Simon piše v „Figaro“, da sta sedaj Rusija in Francija ravnoopravni trozvezji, „Rappel“ pa kliče ruskim častnikom: Na evidentje, dragi bratje, pri nas, pri vas, ali pa — kje drugod!

Špancko in Maroko.

Španska vlada se je uklonila javnemu mnenju in odločila, da je končno urediti razmerje med Špancko in Marokom. Za sedaj pošilja čim več vojske v Melillo, da se pripravi za vojno. Operacije se imajo začeti prvega novembra. Tudi Maroška se pripravlja za odločen odporn in težko je verojeti, da bi bilo še mogoče,ogniti se krvavi vojni.

Dopisi.

Z dežele, 26. oktobra. [Izv. dop.] (Klerikalna taktika in prisilna legalizacija.) Odprava legalizacije pri zemljevidnih listinah do 100 gld. vrednosti, to je zdaj bojno geslo, s katerim si hoče duhovna gospoda, kateri sta glasili „Slovenec“ in „Domoljub“, proraziti zmago na volišči za naš deželni zbor. S tem gesлом se agituje zdaj na Notranjskem, ter se pokojnemu g. Hinku Kavčiču še v grob očita pregraha, da za odpravo te legalizacije ni glasoval.

V resnici zanimivo in nad vse značilno je pa to, kako se ta pobožna gospoda poslužuje omenjenega agitacijskega sredstva. Vpijejo namreč v jedno mer, kako strašno breme je ta legalizacija za ubogega kmata, koliko stroškov da ima in koliko časa zgubi zavoljo nje s hojo do sodišča ali notarja. Zraven pa skrbno prikrivajo one razloge, na katere se je opirala večina deželnega zabora, ki je glasovala proti odpravi. Prikriva se ljudem velevažna okolščina, da pri nas na Kranjskem pravni predmeti do 100 gld. vrednosti niso, kakor na Koroškem ali Štajerskem, malostni, ker obsegajo skoraj jedno tretjino vseh zemljevidnih predmetov, tako, da bi odprava legalizacije pomenila toliko, kakor skoraj jedno tretjino ravno najubožnejših ljudij, ki imajo opraviti pri zemljiški knjigi, izročiti v roke zakotnim pisačem, kateri so, kakor skušnja uči, kmetu v pravnih rečeh najbolj nevarni in zanj sploh tudi najdražji. To bi bila res lepa skrb za ubogega kmata!

Skrbno se nadalje prikriva, ter „Slovenec“ in „Domoljub“ ne zineta niti besedice o tem, da naši notarji listine omenjene vrste legalizujejo zastonj; da ljudje ne plačajo družega, ko državni kolek, t. j. pri notarju 10 kr., pri sodišči 36 kr. in pri listinah za izbris starih dolgov pa še tega ne, tako, da v tem primerljaju legalizacija ne stane niti krajcarja.

Ostanejo tedaj še pote. Zastran teh je večina povdajala, da imajo le nekatere stranke do sodišča ali notarja daleč; da pa tudi večkrat ni treba naleti zavolj legalizacije pote delati, ker se lahko opravi ob jednem z drugim potrebnim opravkom, zavolj katerih morajo ljudje k sodišču, kjer je večno tudi za marsikaj druzega središče celega okraja. Poleg tega pa imajo nekateri notarji v bolj oddaljenih krajih še posebne uradne dneve, da prihramijo ljudem dolgo pot. Reklo se je tudi, da se naši ljudje ne boje takoj strašno potov, katerih narede brez vsake sile prav obilo n. pr. na sejmove, cerkvene shode, misijone, božja poto, nad čemur se pa ravno tisti, ki toliko kriče zavolj legalizacije, nič ne spodikajo, če ravno povzamejo tudi ta, leta za letom se ponavljajoča pote ljudem prav veliko časa in denarja, več kot pote zavolj legalizacije, katero imajo mnogoteri od prizadetih morebiti komaj jedenkrat v celem svojem življenju.

Zraven pa ta gospoda nikdar ne zamude ob jednem mahniti po odvetnikih in notarjih, kažeč jih ljudem kot zgolj sebičnike. Vendar pa pri tem polnoma pozabijo, da so oni sami in njih duhovni tovariši v tako podobnem, če ravno ugodnejšem položaju. Zakaj, dočim odvetnik ali notar nima drugega prihodka, ko postavno odmerjene takse od svojega dela, čaka duhovnika že naprej določeno stanovanje v farovžu, zraven večkrat kmetsija za užitek, morebiti tudi bira in, kjer so farovži do leta 1848 imeli kmete, ter od njih tlako in desetino, tam so tudi obresti od zemljiško-odveznih

dolžnih pisem in naposled, če je kongrua prepričla, določa se iz verskega zaklada, oziroma državne blagajne, od koder dobijo na stare dni tudi primerno pokojnino, v tem, ko si jo morata odvetnik in notar sama preskrbeti. In vendar jemlje tudi duhovnik takso od krstnih, poročnih in mrtvaških listov, ki jih naredi in plačati se mu morajo tudi maše, krsti, poroke, pogrebi itd.

Ako je tedaj odvetnikov in notariev zaslužek gola sebičnost, kaj je pa potem duhovnikov? Ne pluvajte torej v lastno skledo in ne očitajte nobenemu stanu poštenega zasluka, kakor ga tudi mi vam ne. Iz vsega tega je pa vidno, da „Slovenčevi“ gospodi ni za resnico in pravico, niti za blaginjo kmeta, ampak le za posvetno oblast in gospodovanje.

Iz Celovca, 26. oktobra. [Izv. dop.] (Shod pri Velikovcu.) „Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ je preredilo dné 22. t. m. javen shod „pri Dürnwirthu“ v Št. Peterski fari pod Velikovcem, kateri se je res sijajno izvršil. Došlo je okoli 250 možakov, večjidel posestnikov, ki so vse govorile s čudovito vstrajnostjo in pazljivostjo poslušali. Prostori v gostilnici so bili lepo okrašeni, v dvorani ste bili lepi podobi sv. Očeta Leona XIII. in presvetlega cesarja Franca Jožefa I. v znamenje, da so Slovenci zvesto udani sv. veri in cesarju. Zunaj pa so na hiši plapolale cesarske, slovenske in koroške zastave. Zborovanje je v pričo c. kr. vladnega komisarja gosp. Kremenskega otvoril predsednik č. g. Gregor Einspieler. Pozdravil je srčno vse došlece in jih vzpodobil z marsikatero osoljeno opombo. Posebno je smeh vzbudil z opazko, da je že staro prerokovanje, da bodo takrat hudi časi, kadar bodo začeli po tabernah (gostilnicah) pridigovati, in tisti časi so zdaj prišli, pregorov pa je resničen, ker so zdaj vsi stanovi nezadovoljni, posebno pa se kmetsom trda godi. Zato je prav, da se zbiramo in posvetujemo, kako bi si sami pomagali, kajti od drugih pomoči pričakovati, je prazen up. — Potem je č. gosp. mestni kaplan Treiber govoril o namenih katoliško-političnega in gospodarskega društva. Razložil je prav dobro in temeljito, kaj naša stranka hoče in v čem se razločuje od „bauernbunda“ in drugih političnih strank. — Kot izvrstni ljudski govornik znani g. Kandut je govoril o šolah in temeljito zavrnil vse ugovore zoper slovenski pouk v šolah, ki so namenjene za slovenske otroke. S kakimi razlogi nemškutarji naše ljudi podpihujeta zoper slovenske šole, o tem se je pač že dovolj in dostikrat pisalo, zato je našim bralcem stvar že znana. Govornik je omenil, da smo zastran slovenskih šol do zdaj le kaj malega dosegli, toda če stanovitni ostanemo, bomo premagali vse zapreke in ovire. Dotaknil se je govornik tudi nameravane slovenske šole v Velikovcu, in kakšen strah imajo nasprotniki pred njo. O šulerajnskem „ortsgruppentagu“ v Velikovcu pa je reklo, da so bili tam zbrani sami generali brez vojakov, torej stvar za nas ni nevarna, ker najboljši general brez vojakov nič ne opravi. — Za njim je zopet govoril gosp. predsednik Gregor Einspieler in sicer o volitvah in novem volilnem redu, ki ga je vlada predložila državnemu zboru, ter nasvetoval resolucijo, ki se naslednje glasi:

„Slovencem na Koroškem ni zagotovljeno, da bi po volilni reformi, katero je predložil ministrski predsednik državnemu zboru dné 10. oktobra t. l., dobili svojega zastopnika v državnem zboru, še manj pa, da bi imeli iz svoje srede toliko državnih poslancev, kolikor jih jim gre po številu slovenskega prebivalstva na Koroškem. Zaradi tega zahtevajo, naj se spremeni volilni red za Koroško po dr. Ferjančičevem predlogu ter pričakujejo od slovenskih drž. poslancev, da bodo glasovali za vladno predlogo gledé volilne reforme, oziroma za razširjeno volilno pravico le tedaj in jo vzprejeli le s tem pogojem, da se odpravijo indirektne volitve na kmetsih ter se upeljejo direktne volitve, kakoršne imamo že sedaj v mestih in trgih.“

Ko je bila resolucija soglasno vzprejeta, je g. predsednik svoj govor nadaljeval in dokazal, da je politična izomika dandanašnji tudi za kmeta potrebna, ker mora to vsakega posestnika zanimati, kaj se v postavodajalnih zborih sklepa o davkih in o postavah, katerim se je treba pokoriti, kakoršne so, torej je treba skrbeti za poslance, ki delajo dobre postave. Dosledno je bilo, da je bližnje občine Ovre, Grebinj in Rudo prosil in opominjal, naj pri bodočih državnih volitvah bolje volijo, kakor zadnjic. — Č. gosp. provizor Lenc je prav jeder-

nato govoril o novi postavi zastran kmetijskih zadrug in rentnih posestev, kateri postavni načrt je poljedelsko ministerstvo predložilo državnemu zboru. Govornik je počivalil ta dva postavna načrta in razložil, v tem bosta kmetom koristila. Govoril je tudi o slovenskih posojilnicah, kako dobro delujejo, na konec pa je Slovence prosil, naj se držijo gesla: „svoji k svojim“ ter naj podpirajo s svojimi krvavo prisluženimi denarji le take trgovce, rokodelce in gostilpičarje, kateri so naši prijatelji tudi takrat, kadar gre za resnico, namreč pri volitvah, pri podpisih za slovenske prošnje, pri naročevanju na slovenske časnike i. t. d. — Zborovanje se je zaključilo z gromovitim Živio-klici na presvetlega cesarja. — Potem je sledila jako živahna prosta zabava. Nastopili so pevci in pevke pod izbornim vodstvom č. g. Volavčnika ter nas kratkočasili z lepim petjem. Vmes so se slišale mnogovrstne napitnice, v katerih so zbrani rodoljubi povedali svoje misli, nasvete in želje. Hvala gre sosednji duhovščini, ki je na zbor poslala 12 zastopnikov. Nasprotnikov ni bilo blizu, in je torej vse šlo gladko ter se je shod izvršil v najlepšem redu. Lepo zahvalo izrečemo g. gostilničarju, da se ni zbal naših nasprotnikov in da nam je v vsakem oziru prav dobro postregel. Slovenci, obiskujte to pošteno gostilnico! — Na konec še omenimo, da je okr. glavarstvo slovensko ulogo zastran shoda rešilo v nemškem jeziku in s pristavkom, da se ljudje iz Ovber in Dobrove ne smejo shoda udeležiti, ker je tam legar ali titus. Hm! — Naznanjam tudi, da je bil gosp. deželni poslanec Fr. Muri po bolezni zadržan, udeležiti se tega zborovanja, a ko zopet okreva, porabiti hoče prvo priliko, da se svojim volilcem predstavi.

Od Kokrinskih bregov, 25. oktobra. [Izv. dop.] (Kako se oddajajo pri nas učiteljske službe.) Minuli torek 24. t. m. blagoslovili so prav slovesno iz jedne v dvorazrednico razširjeno ljudsko šolo v Predosljih blizu Kranja. K staremu poslopju so prizidali toliko, da so dobili potrebne prostore še za jedno šolsko sobo in za res lepo stanovanje druge učne moći. Vsi prostori so jako lični, zračni in ugajajo vsem zahtevam moderne šole. Če se privstavimo, da stoji šolsko poslopje na najlepšem kraju v vasi, odkoder je divni razgled na orjake Kamniških planin in mejnih Karavank, da je v bližini starodavni znameniti Brdski grad baronov Zoisov s krasnimi sprehajališči, potem se pač ni čuditi, če je marsikatera učiteljica, koja uže leta in leta službuje v oddaljenih, zapuščenih vseh in stanuje v zaduhli, vlažni, zdravju skrajno škodljivi sobici, težko pričakovala, kdaj se razpiše drugo učiteljsko mesto, a čakala je zaman! G. c. kr. okrajni glavar podelil je drugo učiteljsko službo „pod roko“ na svojo roko brez pritrditve c. kr. okrajnega šolskega sveta in vkljub prošnji in ugovoru krajnega šolskega sveta mladi učiteljski kandidatini nemškega mišljenja. S takim samovoljnim in neobjektivnim postopanjem se ne pridobivajo simpatije učiteljstva, katero uže težko prenaša gorjačo, ki se vihti nad njegovimi glavami. Da ni prave vzajemnosti mej prvega zastopnika ljudskega šolstva in učiteljstva v okraju, pokazalo se je zopet 26. t. m. v Predosljih, ko sta imela zbranih krog sebe 9 čast. gg. duhovnikov katehetov, a niti jednega učitelja! Zdelo se nam je stvar z bližine opazijoč, da se blagoslavlja kako župnišče.

S takim ravnanjem se vedé in hoté spodkuje veljava, vpliv in ugled učiteljstva, ki ga nekateri priporočajo z besedo, pa jemljo z dejstvi. Skrajni čas je, da se temu mučnemu stanju pride do konca, da učiteljstvo ne zgubi veselja do itak težavnega poklica v kvar narodnemu napredku. Na to opozarjamо merodajne kroge.

Domače stvari.

— (Notranjska volitev.) Kakor se nam poroča iz raznih krajev volilskega okraja, ultra-klerikalna stranka še vedno in povsod strastno agituje. Njen kandidat „iz zadrege“ gosp. Fr. Modic razpošiljal je te dni po farovžih in drugih uplivnih hišah svoj tako previdno sestavljeni program, ki se baje v bistvu prav nič ne razlikuje od programa našega kandidata. Čemu tedaj toli strastno nasprotstvo? Pač zato, ker mora ta kandidat sedaj še drugače govoriti, nego njegovi protektorji misijo! Saj dosedaj tudi še ni bila navada na Slovenskem, da bi se kandidat predstavljal volilcem le s previdno pismeno izjavo, mesto z možato besedo. Jako nepotrebno je tudi, da se g. Modic sklicuje na svojo

g. dr. Vrečko. Nemškutarji so vrgli puško v korozo. V tej občini, za katero so imeli Slovenci še do zadnjič, ko je pred 3 leti bil izvoljen naroden župan, najsilovitejšo borbo morebiti na vsem Slovenskem, odklenkalo je nemškutarjem in „nemškim“ Celjanom tako, da se še upali niso priti na volišče; za nje ni bilo več „upa zmage“ ne zdaj, in kakor smo prepričani, tudi nikdar več!

— (Hiša družbe sv. Mohorja v Celovcu) je skoro že dovršena in bodo jeduo izmej najlepših poslopij v Celovcu ter bodo delala čast slovenskemu narodu, ki je opravičeno ponosen na svojo družbo sv. Mohorja in nje izbornno dejavnost.

— (Goriške novice.) Odbor društva „Sloga“, katero vzdržuje že več let s požrtvovvalno pripomočjo slovenskih rodoljubov na Goriškem razne šolske zavode v Gorici, razposlal je na vsa županstva v slovenskem delu Goriške dežele okrožnico, s katero jih prosi, naj bi podpirala društvene šolske zavode, ter v to svrhu stavila primerno sveto v občinski proračun bodočega leta. Ker mesto neče ničesar storiti za slovenske šole v Gorici, morajo Slovenci pomagati si sami, da si vzdržujejo toli potrebne narodne šole. — Posojilnica in hranilnica v Cerknem dela prav izborni. V prvih treh mesecih je imela nad 70.000 gld. prometa in izposodila drugim posojilnicam 19.000 gld. — Prizivna obravnava urednika „Soce“ proti oobsobi pred porotniki v tožbi Babševi bode na Dunaji dne 25. novembra. — V Ločniku nahujskani popalini mečejo kamenje v slovensko šolo in počenjajo druge nesramnosti. Jeden taki 15letni paglavec je bil pred okrajnim sodiščem v Gorici osojen na 4 dni zapora. — V Gorici umrl g. Boltz, zapestil je slovenskemu Alojzijičevišču 500 gld. in jedno srečko. — Obravnava o zaplembi št. 37, „Soče“, katero zaplemba je potrdila prva instanca, se je vsled priziva urednika g. Gaberščeka vršila dne 24. t. m. Sodišče je odklonilo priziv in potrdilo prvo razsodbo. Urednik naznani je vzklic. — „Rinnovamento“, ki se čedalje bolj utrujuje, izhaljal bode odslej ob sobotah. — „Slovenske knjižnice“ tretji zvezek izide v kratkem in bode obsegal na 64 straneh prav zanimivo berilo iz ruščine. — Tamburaški zbor „Goriškega Sokola“ nastopi prvič jutri pod vodstvom g. M. Korsiča, ki ga je poučeval več mesecev.

— (Poitaljančevanje Tržaške okolice.) V Škedenju odprl se je laški otroški vrtec. Proti temu so se sicer pritožili slovenski okoličanski poslanci. Mestni svet Tržaški pa je zavrgel to pritožbo. Z vso silo se dela torej na to, da se poitaljanči slovenska okolica ter da se jo preparira za blaženo Italijo!

— (Novo vino.) Ker so zdravstvene razmere v Trstu in v sosednjih deželah povsem ugodne, preklical je mestni magistrat odredbo od dne 9. septembra ter se sme novo vino od 30. t. m. prodajati brezpogojno.

— (Klub slovenskih tehnikov na Dunaju) si je izvolil za zimski tečaj v svoji redni seji dne 20. t. m. slediči odbor: Predsednik: stud. ing. Alois Činba; podpredsednik: stud. mech. Ivan Korsič; tajnik: stud. ing. Rudolf Zajec; bagajnik: stud. ing. Ant. Hafner. Klub šteje do 25 rednih in izrednih članov.

— (Umrl je v Zagrebu) gosp. Pravomil Krbek, ravnatelj kr. velike realke in ž njo združene više trgovske šole, mestni zastopnik itd. v 42. letu svoje dobe.

**Prvo korno
družbi sv. Cirila in Metoda!**

Vabilo.

Da se predstavim čestitim gospodom volilcem za dopolnilno deželnozborsko volitev v sodnih okrajih Postojina, Senožeče, Bištrica, Logatec in Lož, sklicujem

volilni shod
na dan 29. oktobra t. l.
ob 4. uri popoludne v gostilni „Pri reškem mestu“

v Št. Petru na Krasu
in vabim najljudneje k obilni udelezbi.

V Hraščah pri Postojini, 24. okt. 1893.

Jurijs Kraigher.

Razne vesti.

* (Umrl je) na Dunaji dvorni kapelnik in večletni vodja Dunajskega konservatorija Jožef Helmesberger starejši v 64. letu svoje dobe. Bil je markantna oseba v glasbenem svetu Dunajskem.

* (Francosko-ruska dopisnica.) Tudi francoska poštna uprava je praznovala dohod ruskih gostov s tem, da je izdala bogato opravljeni dopisnico, ki ima na sprednji strani v sredi pristanišče Toulonško z mestom v ozadji, na desni v krona-nem čveterokotu podobo ruskega carja, okoli nje pa francoske in ruske zastave. Na karti je napis: „Souvenir de la visite de l'escadre russe à Toulon le 13. octobre 1893.“ Poleg francoskega je tudi ruski napis. Natisnjeni sta dve marki po centimu, ako se torej odpošlje to dopisnico, treba še za osem centimov znakov prilepiti.

* (Orijentni eksprezni vlak.) Bolgarska vlada je odobrila predlog, da se potnikom, ki se vozijo z eksprezum vlakom preko Bolgarske, ni treba podvreči nikakoršni kvaranteni. Vsled tega bodo morda začeli v kratkem zopet voziti orijentni eksprezni vlak.

* (Sredstvo proti davici.) Zdravniku v Karlsruhe prof. dr. Edvinu Klebsu posrečilo se je po dolgih preskušnjah sestaviti iz difteritskih bakterij, preparat, kateremu je dal ime antidifterin. To sredstvo umori difteritske bakterije v človeškem truplu in so se dosedanje poskušnje obnesle prav dobro. Profesor Klebs se je pečal mnogo tudi s Kochovo iznajdbo proti tuberkulozi. Novi lek je po mnjenju izumitelja sredstvo, ki utegne, ako se pravčasno uporablja, popolnoma ozdraviti davico.

* (Ženski ogledubinji.) Te dni zaprli so v Parizu dve elegantni dami, rodom Peruanki, ki sta mnogo občevali v oficijskih salonih in bili ogledubinji za Italijo. Izpustili so ju sicer zopet, a bržkone ju bode policija izgnala iz Francije.

* (Panika v gledališči.) V mestnem gledališči v Tournayu v Belgiji nastal je mej predstavo opere „Traviata“ vsled eksplozije plina ogenj. Mej občinstvom nastala je grozna zmešnjava in je vse drilo proti izhodom. Mnogo oseb, posebno žensk in otrok je bilo v gnejči poškodovanih. Ogenj se je kmalu pogostil.

* (Velik gozdni požar) nastal je v obsežnih carskih gozdih v Gorskem okraju v Kavkazu in trajal več dni. Iz bližnjih garnizijskih mest prihiteli so vojaki gasiti. Škoda se ceni na več milijonov rublov. V plamenu je baje našlo tudi več ljudij smrt.

* (Spodletela sleparija.) Držao sleparijo hotela je izvesti te dni neka Beligradska firma. Naročila je v Oseku pri Sorgerju za 50.000 gld. lesovja. Sorger prišel je sam v Beligrad, da izroči blago in vzprejme denar, kakor je bilo dogovorjeno. Na kolodvoru v Belegradu pa je policijski komisar Tartarović Sorgerja ustavil ter mu zabranil vstopiti v mesto. Beligradske firme ljudje hoteli so potem lesovje s plavov spraviti v mesto. Pličarji pa so to zabranili in spravili vse plave na avstro-ugarsko obrežje. Drugi dan nazočnila je Beligradska firma konkurs in se je pokazalo, da je bil policijski komisar podkupljen, da bi pomagal izvesti sleparijo.

Književnost.

— „Slovenski Svet“ prinaša v št. 20. naslednjo vsebino: Opravičene zahteve; — Nov dokaz gospodovalnosti; — Volitna reforma; — Iz poezij M. J. Lermontova: Zakaj? — Hrvatska pjesma; — Magarec; — O da hoče...; — Dobre voljice; — Zakaj so ljudje živi? — Začaj narodnega junaka u južnih Slovjena, (studija po narodnim pjesmama); — Ruska narodna muzika na vsesvetovni razstavi v Čikagi; — Dopisi: Iz Trsta, iz Rusije; — Ruske drobtinice; — Ogled po slovanskem svetu; — Zmes; — Književnost.

— „Popotnik“, glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“, prinaša v št. 20. naslednjo vsebino: V. skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Mariboru; — O hiperboli in nje rabi; — Razstava učil v Mariboru; — Konečna beseda o „filozofičnih studijah“; — Slovstvo; — Društveni vestnik; — Dopisi in druge vesti; — Prošnja; — Natečaji.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 28. oktobra. Cesar pride popoludne za nekaj dnij sem.

Dunaj 28. oktobra. Situacija je še vedno kritična. Govori se, da do petka ne bode seje. V tem se bodo Plener, Hohenwart in Jaworski dogovarjali glede ustanovljenja trdne parlamentarne večine. Dispozicije za tako združitev so baje ugodne. Včeraj je bil ministerski svet sklican; povabljeni sta bila tudi Jaworski in Hohenwart. Govorica, da vstopi grof Stadnicki v kabinet, je popolnoma neosnovana.

Dunaj 28. oktobra. Drž. sodišče je gledé pritožbe „Besede“ v Brnu odločilo, da je vlada z odstranitvijo grbov čeških dežel kršila pravico, izražati svobodno svoje mnenje, da pa hišne pravice ni kršila.

Beligrad 28. oktobra. Rusko-srbska trgovinska pogodba se je včeraj podpisala.

Sofija 28. oktobra. Včeraj se je otvilo novo zasedanje narodnega sobranja.

Toulon 28. oktobra. Carnot je včeraj, koj po prihodu, šel na ladjo „Formidable“, kamor je prišel admiral Avelan s poveljniki ruskih oklopnic ga pozdraviti. Carnot mu vrnil obisk na ladji „Car Nikolaj“. Ruske ladje razobesile francosko zastavo, godbe svirale marzeljezo. Carnota pozdravila Avelan in poslanik Mohrenheim. Pri krstu oklopnice „Jauréguiberry“ rekel škof k Avelanu: Sporočite mogočnemu carju, da ste videli Francijo, ko je molila zaanj in za Rusijo. Navdušenost prebivalstva in nebrojnih tujev se ne da popisati.

Toulon 28. oktobra. Na obedu pri prefektu napil Carnot carju in carici, prijateljstvu obeh velikih narodov, Francozov in Rusov, ter svetovnemu miru, ki je posledica tega prijateljstva. Avelan napil Carnotu in prijatelju Rusije, plemenitemu francoskemu narodu.

Toulon 28. oktobra. Carnot dobil je, malo pred svojim odhodom, telegram ruskega carja, v katerem se mu ta ginjen zahvaljuje za presrečni in sijajen vzprejem ruskih častnikov. Ta prepričevalni dokaz iskrenih simpatij med obema narodoma bo obe državi večoče vezí pomnožil in utrdil ter pripomogel ohraniti mir, ki je smoter vsemu delovanju in neugasna želja obeh držav.

Pariz 28. oktobra. Pogreb Gounodov je bil sijajan, udeležba velikanska.

Spezia 28. oktobra. Pri včerajnjem obedu pri admiralu Labranu napivalo se je kraljici Viktoriji in kralju Umbertu. Zvečer bil v vojaškem kazinu krasen ples.

Narodno-gospodarske stvari.

— Amerikanske trte bodo odslej na raznih krajih na prodaj. Dobivale se bodo razun v državnih in deželnih trtnicah na Kranjskem in na Stajerskem in v vinorejskih solah tudi pri zasebnikih v imenovanih dveh deželah. Oglasil se je že graščak gosp. pl. Obratil na Impolci (posta Radna pri Sevnici).

— Žaganje sredstvo proti trtni uši. Govorili smo že o trditvi hrvaškega župnika gosp. Autona Bogetića, da je žaganje najbolje sredstvo proti trtni uši, zdaj donaša „Obzor“ zopet daljni dopis iz Stubice, v katerem daje na znanje pristav g. Mato Babić, da se je sam preveril o istini te trditve. Trije bratje imeli so skupaj vinograd. Ko sta dela dveh bratov popolnoma propadla in ju je uničila trtna uš, ostal je tretji del zdrav in rodi še vedno. Ia kaj je bilo uzrok? Lastnik tega dela vinograda, ki je kolár, gnojil je zaganjem in trobljivimi trskami ne imajoč drugega gnoja. Ta način gnojenja obrnil je vinograd pred trtno ušjo.

— Brezplačne uradne brzojavke. Avstro-Ogerska, Rumunska, Srbija in Bolgarska so sklenile mej sabo, da se vse uradne in službene brzojavke vzprejemajo in odpošljajo brezplačno v vsaki teh posameznih držav.

— Izplačevanje kuponov. Dne 1. novembra leta 1893 zreli kuponi prioritetenih obligacij I. in II. izdaje, kakor tudi tudi c. kr. priv. železnice nadvojvode Albrechta izdaje 1890, izplačevali se bodo od tega dne in sicer: 5% srebrni prioriteteni kuponi (I. izdaje) po 7.50 gld. avstr. velj. v srebru, 5% zlati prioriteteni kuponi (II. izdaje) po 5 gld. v zlatu 12 1/2 frankov = 10 mark, 4% srebrni prioriteteni kuponi (izdaja 1890) po 20 gld. av. velj. v srebru oziroma po 4 gld. avstr. velj. Kupone izplačuje: Na Dunaji: Prva blagajnica c. kr. generalne direkcije avstr. drž. železnice, XV. okr. Schönbrunnerstrasse št. 6. V Berolinu: Kupone I. in II. izdaje nemška banka, kupone izdaje I. 1890 narodna banka za Nemčijo. V Frankobrodu o/M: Kupone I. in II. izdaje nemška društvena banka in banka pl. Erlanger & sinovi, zadnja izplačuje tudi kupone I. 1890. V Monakavem: Bavarska društvena banka kupone I. in II. izdaje. Od 15. novembra t. I. izplačuje kupone samo glavna blagajna c. kr. generalne direkcije avstr. drž. železnice. Dne 1. maja 1893 izrabane prioritetenne obligacije vseh treh izdaj izplačuje od 1. novembra t. I. istotako glavna blagajna c. kr. generalne direkcije avstr. drž. železnice, do incl. 14. novembra t. I. pa tudi zgoraj navedena mesta za izplačevanje kuponov.

agitacijo zoper dolensko železnico, kajti tačas potegoval se je on v prvi vrsti za svoj lastni interes, ne pa za interes volilskega okraja, kateremu se je ponujal. Sicer pa vse tako kaže, da je gosp. Modic grdo šel na limanice našim „Slovenčevcem“, kajti ako bi bil izvoljen, moral bi plesati po piščalki g. Kluna, ne pa po svojem sedanjem programu. Nadalje je pa tudi tako verojetno, kar se govori po Ljubljani, da je namreč gosp. Modic le „kandidat za slučaj blamaže“ in da bi ga „Slovenčeva“ gospoda še v zadnjem trenutku „odstavila“, ako bi ji bila zmaga gotova, kar pa hvala Bogu nikakor ni. — V Trnovem je, kakor znano, tudi pri drugi volitvi volilnih mož (prva se je zaradi nekih formalnih hib razveljavila), sijajno zmagala narodno-napredna stranka navzlic strastni agitaciji v „Slovencu“ pohvaljenega kaplana Rudolfa, ki je stoprav pred dvema letoma zapustil semenišče in vender že vse bolje ve, kakor stari izkušeni narodnjaki in domačini! To je talent! Gledé na trditev „Slovenčeva“, da tudi v Trnovem napreduje njegova stvar, piše naš dopisnik mej drugim: „To se imenuje napredek, ako se mej ljudstvom, kjer je vladala sloga in jedinstvo, tihotapsko seje razpor, jezo in sovraštvo. Lepo domoljubje to!“ Prav ima mož. — V Cirkniški občini pa ta volitev zopet Begunjskemu kaplanu Kušarju ni dala spati, kajti pisaril je volilcem kar „dekrete“, da naj pridejo ta in tadan k volitvi — češ, „koga bo treba voliti, bom v Cirknici povedal!!“ Tak dekret s to mogočno opazko imamo v rokah. — Iz Knežaka piše se nam, da je klerikalno zmago zakrivil tam jedino le župan Čuček, ki pri vsaki priliki kaže tudi svoje politično veterjaštvo ter se sedaj usiljuje iz golega zasebnega sovraštva do učiteljstva, „za spremembo“ zopet po farovžih, o katerih še pred kratkim ni imel dovelj grdih besedij. Sicer pa se bomo pečali s tem gospodom o priliki tudi še v drugem oziru. — Tudi iz Košane prejeli smo pritožbo o agitaciji nekaterih gg. duhovnikov, i. s. toli strastni, da preti uničiti v narodu za dolgo časa ugled duhovskega stanu. — Navzlic vsem tem mahinacijam za trdno upamo, da bo tudi to pot zmagalo na Notranjskem politično poštenje in da bo izvoljen v torek narodni kandidat Jurij Kraigher. Zamolčati pa ne smemo in ne moremo pritožeb, prihajajočih skoro iz vseh občin, da se je iz Ljubljane veliko premalo storilo za to volitev in preveč zaupalo klerikalni lojalnosti, ki je v sredi votla, ob krajih je pa nič ni. — Drugo pot bo treba odločneje postopati, kajti sedaj mora vsak razumnik uvidevati, da je s sedanjimi neomejenimi mogotci klerikalnimi poštena sprava nemogoča.

— (Slovenska pravna terminologija.) Poročali smo že večkrat, kako društvo „Pravnik“ skrbi, da se uredi slovenska pravna terminologija ter izda v obliki nemško-slovenskega slovarja. Gradivo je že urejeno nekaj časa in danes se nam piše, da je založništvo tega slovarja prevzela c. k. dvorna in državna tiskarna na Dunaju, kateri se gradivo dopošije, da se takoj tiskati prične.

— (Slovensko gledališče.) Jutri se bode predstavljala na slovenskem odru ljudska igra v 4 dejanjih „Čarownica pri jezeru“, ki se je zadnjekrat igrala v jeseni leta 1889. na čitalniškem odru. Glavno ulogo ima izborna naša igralka gospa Boršnikova, kar že samo jamči za dober uspeh.

— (Slovenske gledališke predstave) v mesecu novembru bodo nastopne dni: V sredo due 1. novembra (vseh svetih dan), v soboto 4. (opera), v četrtek 9., v nedeljo 12. (popoludne in zvečer), v sredo 15. (opera); v soboto 18., v četrtek 23. (opera), v nedeljo 26. (popoludne drama, zvečer opera), v sredo 29. novembra. Skupaj bode torej v novembru jednajst slovenskih predstav.

— (Osebna vest.) Gospod dr. Peter De
franceschi se je kot zdravnik nastanil v Novem
Mestu, kjer bode ob jednem voditelj bolnice usmi-
ljenih bratov.

— (Častnim občanom) imenoval je zastop Cerkniške velike občine jednoglasno v včerajšnji seji gospoda Franca Kočevarja, predsednika c. kr. deželne sodnije, zaradi veličih njegovih zaslug za Cerkniško občino.

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvu našega lista poslali so kronine darove: Na Dunaji je 25 kron nabrał g. Anton Švigelj, cand. juris v zabavuem delu seje „Slovenije“ dne 26. t. m. — V Novem Mestu je 7 kron nabrał g. Anton Virant; da-

rovali so: gospodinja Beti Mehora ml. 1 k., gospod Grossman 2 k., vesela družba „gasilcev“ pri Kočevju 3 k., g. Virant (stavo) 1 krono. — Iz Slovenske Bistricice posjal je 8 kron g. odvetnik dr. Urban Lemež, nabrane v veseli družbi pri slovečem Brandnerju č. g. Antona Hajšeka dečka in č. kanonika istotam. — Vesela družba Šiškarjev pri Matijahu v Gorici Šiški 5 k. — Skupaj smo vzprejeli danes 45 kron, katere izročimo vodstvu. Živili rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

— (Na vseh svetih dan) pelo bode pev
ko društvo „Ljubljana“ ob 3 uri popoludne na
sokopališči pri Sokolovi piramidi tri žalostinke,
namreč: Angelika Hebarja „Človek glej“, Ger-
đevo „Rože in trnje“ in Jalenov „Usliši nas
Gospod“. Ako bi vreme bilo posebno neugodno,
pelo se bode v cerkvi sv. Krištofa.

— (Občni zbor Šentjakobske-Trnovske ženske podružnice sv. Cirila in Metoda) se je vršil 22. t. m. pri Virantu in je bil prav dobro obiskan. Ker je predsednica gospa Šubiceva bila zadržana, zastopala je podružnico nje namestnica gospa Ivanka Gutnikova. S primernimi besedami pozdravila je mnogobrojne zborovalke in goste, zahvalivši se jim na obilni udeležbi. Marljivo izjavljeno poročilo tajnice gdene. Maroltovje kazalo je na nepričakovane uspehe v poslovnem letu, zahvalivši za bogate in male darove in proseč, naj vsi dosedanji dobrotniki in podporniki tudi odslej ostanejo zvesti prepotrebni šolski družbi. Poročilo je bilo navdušeno vzprejeto. Glasom poročila vrle dežurničarice gdene. Antonije Kadivec imela je podružnica po odbitju troškov znašajočih 113 gld. 39 kr. čistega dohodka 892 gld. 51 kr. Tudi blagajničarica izrekla je vsem dobrotnikom na izvansredni požrtvovalnosti iskreno zahvalo, kazaje s pososom na kronine darove in na doneske zavednih žovarniških službenic, vzpodbujujoča jih k daljnemu narodnemu delovanju. Z burnimi Živo-klici in glasnim priznavanjem vzprejelo se je poročilo marljive in trudoljubive funkcionarke. Potem se je vršila volitev odbora. Predlog gospe učiteljice F. Hlavka, naj se zopet izvolijo dosedanje odbornice, je bil soglasno vzprejet, vsled česar so zopet izvoljene: Gospa Hedviga Šubiceva, predsednica; gospa Ivanka Gutnikova, podpredsednica; gdene Marija Marolt, tajnica; gdene Ivana Praprotnik, nje namestnica; gdene Antonija Kadivec, dežurničarica, in gdene Rezika Kačar, namestnica dežurničarice. Odbornica gdene Ivana Praprotnik deklamovala je za tem Stritarjevo: „Prešir novo poroko“ prav dovršeno. Občni zbor počastilo je

potokučno prav dovršeno. Občini Zool. podčastno je s svojo navzočnostjo več odbornikov glavne družbe, mej njimi načelnik č. g. profesor Tomo Zupan, dalje veleč. gg. Anton Žlogar, Ivan Vrhovnik, A. Koblar, dr. Fran Papež, profesor Fr. Orožen, S. Rutar in dr. Po završenem zborovanju pričela se je prosta zabava, pri kateri se je slovensko društvo „Ljubljana“ s svojim ubranim potjem zopet odlikovalo, neutrudljive odbornice pa so mej tem nabrale družbi nad 80 gld.

— (Telovadba zastarejšega gospode) pod vodstvom g. Bruneta, telovadnega učitelja na realki, pričela se boste prihodji ponedeljek, ko ne oglašate gospodje v zadostnem številu. Telovadilo se boste v telovadnici realke od 6 do 7 ure zvečer vsak ponedeljek in petek. Pristop naj se blagovoli na znani g. Brunetu pismeno ali ustmeno.

— (Razstava chrysantemov) v kazin-
skem steklenem salonu je odprta od 8. ure zju-
traj do 8. ure zvečer, kar smo naprošeni ob-
aviti. Naj noben prijatelj cvetlic ne zamudi te iz-
redne prilike ogledati si te zares zanimive krasote
tore. Razstava chrysantemov, katero je priredil g.
Korsika v svojih prostorih na Vrtači, se je po-
daljšala za dva dni in je odprta jutri ves dan.

— („Konservativno obrtno društvo v Ljubljani“) naprosi nas objaviti, da je imelo v nedeljo 22. t. m. občni zbor, ter da so se pri volitvi odbora pokazale izdatne premembe. Predsednikom voljen je bil namreč g. Rebek Josip, klučarski mojster. Drugi g. g. odborniki konstituirali so se pa v prvi odborovi seji takole: Kozak Josip, mesarski mojster, podpredsednik; Ivan Kregar, srebrar, blagajnik; Ban France, upravitelj tiskarne, tajnik. Odborniki: g. g. Čamernik Ignacij, kamnosek; Dostal Karol, tapetnik; Schmelzer Bertram, stolar; Tome France, pozlatar; Tomec Jože, usnjari. Namestniki: Češnovar Lorenc, krčmar; Čermelj Jernej, trgovec z južnim sadijem; Sterle Jakob, izkuhar; Zorman

Alojzij trg. z moko; Virk Boštjan, čevljarski mojster.
Preglednika računov: Bukovnik Jože, brivec; Vidmajer
Ljudevit, mizarski mojster.

— (Okrajna bolniška blagajnica

Ljubljanska) imela je v III. letosnjem kvartalu, to je v mesecih julij, avgust in september 6802 gld. 88 kr. dohodkov in 4572 gld. 10 kr. troškov; v blagajnici ostalo je torej do 30. septembra 2230 gld. 78 kr. Za bolnišnico in porodne troške se je izdalо 2090 gld. 20 kr.; za zdravnike, vožnje in za bolniško kontrolo 678 gld. 62 kr.; za zdravila in druge zdravilne pripomočke 517 gld. 8 kr.; bolnicam na poskrbovalnih troških in za prevažanje bolnikov 397 gld. 75 kr.; za pogrebštine 94 gld.; za blagajnično upravo 790 gld. 30 kr.; razni mali troški pa so znašali 4 gld. 15 kr. Rečena sveta dohodkov se je zložila iz blagajničnih prispevkov udov in dedajalcev, potem iz glos in povračil po §§ 6. in 23. blag. pravil.

— („Fremden Zeitung“) se imenuje v Solnogradu izhajajoč nemšk list, ki si je stavil načelo, seznanjati občinstvo z naravnimi krasotami avstrijskih, zlati alpskih dežel in mu dajati pojasevila o razmerah in udobnostih v teh krajih. List je tako razširjen, spretno urejevan in prinaša lepe slike ter je vsled tega odločilnega upliva na tiste kroge, ki poleti potujejo po raznih deželah. Naš list je že večkrat opozarjal merodajne faktorje na to, da je treba širše kroge seznaniti s kranjsko našo domovino, ki se sme primerjati najlepšim deželam, in opetovano smo povdarjali, naj se skrbi za izdatno reklamo. Imenovanega lista uredništvo namenjava odslej obračati posebno pozornost tudi na našo deželo, kar utegne biti velike koristi in privesti mnogo tujcev k nam. Kake materialne koristi je to za prebivalstvo, pač ni treba posebe pričevati. Ker nam je uredništvo zagotovilo popolno nepristranost v narodnih rečeh ter zatrdirlo, da se bode v listu vedno spoštoval slovenski karakter naše kronovine, priporočamo ta list prav toplo. Tudi župan Ljubljanski je obljubil uredništvu svojo podporo in po tem vzgledu naj bi se ravnali drugi slovenski župani.

— (Živinoreja na Gorenjskem) zlasti v Radovljškem okraji gre rakovo pot. V tem okraju padlo število glav goveje živine v poslednjih 20 letih za 3045 glav. Uzrok temu nazadovanju je, da kmety ne imajo pravih pravic do pašnikov in da državni upravni organi ne pospešujejo kmetskih koristi kakor bi bilo želeti. Največjo korist od pašnikov na škodo kmetov ima le kranjska obrtna družba.

— (Zopet novo gradišče.) Iz Ribnici nam pišejo: V četrtek sta obiskala prof. Rutar in Jernej Pečnik našo divno goro Sv. Ane in naša okoli cerkve (920 m) prazgodovinsko naselbino z nasipom, ki pokriva okoli 128 arov. Naselbina pa se je razprostirala še čez več nego dvakrat toliko prostora po obroku navzdol proti jugovzhodu. Tudi v Kotanji za cerkvijo in po senožeti proti „Skalam“ stale so posamezne koče. Po krtinah se nabere lahko vse polno črepinj od posod najstarejše dobe. Pri Sv. Ani torej je stala najstarejša naselbina v Ribniški dolini.

— (Iz Št. Ruperta) na Dolenjskem se počita, da je bila vinska letina prav dobra bodisi glede množine, kakor tudi glede dobrote pridelka. Trtne uši še ni v tem kraju. Trgatov je dala obilo vina kakor že mnogo let ne. Kupci že pridno pov-

prašujejo po pristnem „čvičku“. Ker se pa ne manjka tudi sleparjev, ki delajo „narejenca“ povpraševali so kupci tudi po grozdju, ki ga kupujejo na vago, kakor je to običajno v Istri, na Tirolskem in drugod in bi se lehkovo uvedlo tudi na Dolenjskem. Vse že željno pričakuje, da se odpre tudi glavna proga Dolenjske železnice na Novo Mesto. Promet bode gotovo prav živahen posebno na postaji Trebno, ki bode središče rodovitaemu in prekrasnemu kraju tega zapuščenega dela dolenjske strani.

— (Električna razsvetljava v Kočevskem rudniku.) Vodstvo Trboveljske rudarske družbe, katere last je kočevski rudnik, je sklenilo, da uvede v poslopijih rudnika v Kotovji električno razsvetljavo. Uporabilo se bode 10 velikih in 60 malih svetilk in se bode potrebna elektriciteta v centralni postaji pridobivala iz posebnega stroja.

— (Pri občinski volitvi okolice Celjske) bili so tudi v II. in I. razredu izvoljeni, in sicer pri živahnji udeležbi, sami narodnjaki, in sicer v III. razredu tudi opat preč. g. Ogradi in g. dr. Ivan Dečko, v II. g. dr. Sernec in v I.

— Dalje v prilogi —

Listnica uredništva.

Snežniški. Prejeli in prijavimo v jedni prihodnjih številk. Danes ni bilo mogoče. — F. G. P. na Dunaji: „Idejalist“ pride na vrsto kakor hitro mogoče. Prosimo torej potrpljenja. — J. Št. v Ljubljani. Sprejeto. — Raznim dopisnikom z Notranjskoga: Poročila smo porabili, kolikor je kazalo. Bog in narod!

Vse one čestite p. n. naročnike, kateri so z naročnino na dolgu, opozarjammo ujudno, da nam blagovolé isto uposlati, ker drugače jim bo list ustavljén.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Začetek ob 18. uri zvečer.

Štev. 9. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr.pr.537.

V nedeljo dné 29. oktobra 1893.

Čarownica pri jezeru.

Narodni igrokaz v štirih dejanjih. Po Frana Nissla „Die Zauberin am Stein“ poslovenil Anton Trstenjak. Režiser g. Ignacij Borštnik.

Začetek točno ob 18. uri, konec ob 10. uri zvečer.

Dramatično društvo.

Pri predstavi svira orkester slavnega pešpoika Leopold II., kralj Belgijev sk. 27.

Ustropnina:

Parterni sedeži od I. do III. vrste 80 kr., od IV. do VIII. vrste 60 kr., od IX. do XI. vrste 50 kr. — Balkonski sedeži I. vrste 60 kr., II. vrste 50 kr., III. vrste 40 kr. — Galejski sedeži 80 kr. — Ustropnina v lože 50 kr. — Parterna stojšča 40 kr. — Dijaske in vojaške ustropnice 30 kr. — Galerjiska stojšča 20 kr.

Sedeži, lože in ustropnice se dobivajo v stari čitalnični trafiki v Šelenburgovih ulicah in na večer predstave pri blagajnici.

V abonement na sedeže se ustopi lahko vsak dan.

Prihodnja predstava bode v sredo, dné 1. novembra 1893.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tujci:

27. oktobra.

Pri Maitči: Schlagenhaufer, Hartl, Schneider, Berk, Eberhard, Pregelhof, Binderman z Dunaja. — Ranzinger iz Kočevja. — Turri iz Trsta. — Rumbold iz Gradca. — Benedik iz Prage. — Zieman iz Brezje.

Pri Stomu: Fraund, Welsch, Grünbaum, Aichholzer, Weiss, Stern z Dunaja. — Hanover iz Berolina. — Ballis iz Rakeka. — Mally iz Tržiča. — Virl iz Zagreba. — Eisler iz Budimpešte.

Pri južnem kolodvoru: Rezori iz Ribnice. — Rassl iz Gradca.

Umrli so v Ljubljani:

26. oktobra: Janez Verderber, umirovljeni finančni svetnik, 70 let, Poljanska cesta št. 6. — Friderik Meidl, delavec, 18 $\frac{1}{4}$ leta, Poljanski nasip št. 50.

27. oktobra: Elizabeta Leve, delavka, 19 let, Tržaška cesta št. 19.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
27. okt.	7. zjutraj	733.5 mm.	11.4°C	sl. vzh.	obl.	25-50 mm.
	2. popol.	732.3 mm.	13.0°C	sl. zah.	dež.	"
	9. zvečer	733.0 mm.	11.0°C	sl. zah.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 11.8°C, za 3.0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 28. oktobra t. l.

Skupni državni dolg v notah	96 gld. 85 kr.
Skupni državni dolg v srebru	96 " 75 "
Avtrijska zlata renta	119 " 40 "
Avtrijska kronska renta 4%	95 " 85 "
Ogerska zlata renta 4%	116 " 10 "
Ogerska kronska renta 4%	93 " 40 "
Astro-ogerske bančne delnice	994 " "
Kreditne delnice	334 " "
London vista	126 " 80 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	62 " 30 "
20 mark	12 " 45 "
20 frankov	10 " 06 $\frac{1}{2}$ "
Italijanski bankovci	44 " 20 "
C. kr. cekini	6 " "

Dnē 27. oktobra t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	145 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	195 " — "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128 " — "
Zemlj. obč. avstr. 4 $\frac{1}{2}$ % zlati zast. listi	123 " 50 "
Kreditne srečke po 100 gld.	195 " 75 "
Ljubljanske srečke	24 " — "
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 " — "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	149 " — "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	245 " — "
Papirnatи rubelj	1 " 31 $\frac{1}{4}$ "

Prospekti o zdravilstvu in vodozdravilnicu
Giesshübl-Puchstein se posiljajo zastonji
in frankovano.

**GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
v GIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE**

kateri je kot zdravilni vrelec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih **dihal in prebavil**, pri protinu, **zelodenčem in mehurnem kataru**. Izvrsten je za otroke, pre- (5-7) bolele in mej nosečnostjo. I.
Najboljša dijetetična in osveževalna piča.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussere, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Büdejvice, Plzen, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoludne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 min. popoludne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inostrom, Bregnic, Curih, Genava, Pariz, Linz, Ischl, Büdejvice, Plzen, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francove vare, Karlovih varov, Egri, Marijinh varov, Plzen, Büdejvice, Solnograda, Linca, Steyr, Ischl, Gmunden, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Trbiž.

Ob 11. uri 27 min. dopoludne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francove vare, Karlovih varov, Egri, Marijinh varov, Plzen, Büdejvice, Solnograda, Ischl, Gmunden, Linca, Steyr, Pariza, Geneve, Curiha, Bregnic, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Inoma, mosta, Ljubnega, Celovec, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 min. popoludne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevju.
" 12. " 00 " opoludne " " "
" 6. " zvečer " " "

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.
" 1. " 01 " popoludne " " "
" 8. " 46 " zvečer " " "

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamniku.
" 2. " 05 " popoludne " " "
" 6. " 50 " zvečer " " "
" 10. " 10 " zvečer " " "

(meseca oktobra ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 15 " dopoludne " " "
" 6. " 20 " zvečer " " "
" 9. " 55 " zvečer " " "

(meseca oktobra ob nedeljah in praznikih.)

Komi

izurjen v trgovini z mešanim blagom, dober prodajalec, več obeh delzilih jezikov, vzprejme se pri Ivanu Elsbachetu v Kozjem (Drachenburg) na Spodnjem Štajerskem.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER),

připravený v Richtrově lékárně v Praze, všeobecně známý, bolesti utišující domácí lék k mazání, jest na skladě ve větších lékáren, láhev po 1 l. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování třeba se mít dobre na pozoru a přijmout jen láhev s ochrannou známkou „kotvou“ jakožto pravé. Ústřední sasylatelství:

Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

Vigranji na citre

poučuje (925-10)

Josip Petritz, učitelj citranja,

v Ljubljani, Kongresni trg št. 5, I. nadstr.

Jako fino

štajersko pogorsko vino

liter po 5 kr. in

sladko hruševno vino

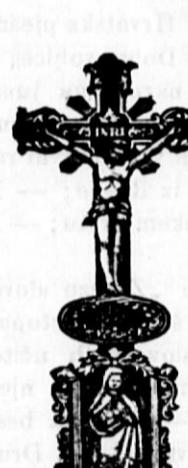
liter po 4 kr. se proda v večji množini loco Hartberg (železniška postaja). Več pove iz prijaznosti gospod Karol Tomšič, c. kr. poštni upravitelj v Hartbergu na Štajerskem.

(1085-1)

Ljubljana

Mestni trg

št. 10.

Najboljše in najceneje

kupuje se

žezezo, žezeznina, okove,

RAZGLAS.

Državno vojno ministerstvo namerava v priloženem seznamu A navedene oblačilne in opravne predmete iz usnja, ki reprezentujejo četrtino normalne potrebščine za 1. 1894, dobivati od malih obrtnikov.

Kot pravilo imajo veljati ponudnikom dotednih dajatev sledeče dočbe:

1.) Ponudbe za prevzetje take dajatvo smejo se vložiti le od mojstrov, ki stalno bivajo v Avstro-Ogerski, in so z obrtnim listom obrtniške oblasti ovlaščeni, da smejo dotedno obrt samostojno izvrševati in ki dotedne predmete izdelujejo faktično v lastni svoji delavnici.

2.) Vsaki mali obrtnik, kateri se misli udeležiti bodisi posamezno, bodisi kot član zaveze pri dajatvah, ima svojo ponudbo vložiti po obrazcu ki je dalje spodaj razviden.

Potrjilo, ki mora biti na ponudbi o upravičenosti k samostojnemu izvrševanju dotedne obrti, se v krajih, kjer se nahaja obrtniška oblast, izprosi pri ti oblastniji, v vseh drugih krajih pri občinskem predstojništvu. Na ponudbe, ki niso spredidene s tem potrdilom, se ne bode ozira jemalo.

3.) Mali obrtniki, ki se zdajinijo v zavezo, da morejo dajatev izvršiti, imajo v svojih ponudbah tam, kjer je v obrazcu mesto za to določeno, imenovati svojega pooblaščenca. Ponudbe takih malih obrtnikov se naj vlože vse hkrati po pooblaščencu. Če se hoče pooblaščenec sam udeležiti dajatve, naj priloži tudi lastno svojo ponudbo. Če je pooblaščenec določen kot zastopnik od kake čevljarske zaveze, ali pa od kake jermenarske, sedlarske itd. zaveze mojstrov, tako naj v tem slučaju vloži ponudbe čevljarskih mojstrov posebe in posebe ponudbe ostalih mojstrov.

4.) Mali obrtniki, ki pripadajo kaki zavezi kot članovi, ne smejo tudi hkrati posamezno oferirati. Isto tako ne sme noben mali obrtnik pripadati ob jednem dvema zavezama ali celo več zavezam.

5.) Ponudbe naj se vpošljijo najkasneje

d o 28. decembra 1893. leta

intendanciji onega vojaško-teritorialnega področja, v katerem bivajo mali obrtniki (odnosno pooblaščenec zaveze).

Te intendancije so:

intendancija	1. voja v Krakovu,
"	2. " na Dunaji,
"	3. " v Gradcu,
"	4. " Budimpešti,
"	5. " Požunu,
"	6. " Košicah,
"	7. " Temešvaru,
"	8. " Pragi,
"	9. " Josefovem,
"	10. " Przemyslu,
"	11. " Lvovu,
"	12. " Sibinju,
"	13. " Zagrebu,
"	14. " Inomostu,
	vojnega poveljništva v Zadru.

Na ponudbe, ki prepozno prihajajo, ali ki se pošljejo telegrafičnim potom, se ne bode ozir jemal.

6.) Uzorcev za poskušnjo ni treba pošiljati, niti ni treba jamčevine (kavcije) polagati.

7.) Denarna vrednost dajatvene partije se ima ravnati po broju došlih ponudb, ki so za vzprejetje godne, v razmerji k razpisani ukupni dajatveni količini.

Pri obutalu si državno vojno ministerstvo pridržuje v soglasji z besedilom obrazca ponudbe, določevati vrste in velikostne razrede obutala, ki jih imajo oddajati pojedini mali obrtniki (zaveze) in sicer pri naročevanju samem.

Lahki čevlji se bodo le takim ponudnikom odkazali, kateri v ponudbi specijelno izjavljajo, da tudi te vrste obutalo vzprejmo v dajatev.

Ni dovoljeno, dajatev, ki jo je kateri prevzel, odstopiti drugim osebam.

8.) Za orientovanje o razmerah glede cen naj služi spodajšnji seznam B, iz kojega so razvidne cene, ki so zdaj veljavne za dobavljalne družbe vojskine. Višje cene kot tu navedene se ne mogo nikomur dovoliti.

9.) Oddajalni kraji in oddajalni termini za naročene vrste naznani so ob jednem s priznanjem oddaje.

Načelno je oddajalno mesto ono monturno zalagališče, ki je najbliže prebivališču dotednega zalagatelja.

Da se oddajanje kolikor možno olajša, ustanovile se bodo, ako bi kazalo, za male obrtnike iz krajev, ki so posebno oddaljeni od monturnega zalagališča, bliže ležeča mesta.

10.) Vse vrste, ki se imajo oddajati, morajo tako glede kakovosti materijala, kakor glede oblike dimenzij, teže in konfekcije popolnoma odgovarjati eraričnim uzorcem, ki leže pri monturnih upravnih zavodih.

Ti uzorci z opisom in črtanjem, in k obutalom tudi prikrojevalne patrone so vsakomur na vpogled pri monturnih zalagališčih št. 1 v Brnu, št. 2 v Budimpešti, št. 3 v Gradcu, št. 4 v Kaiser Ebersdorfu in pri monturnem filialnem zalagališču v Karlsburgu, oziroma se lahko od tam naroč proti plačilu.

Gledé materijala (Rohrplattenstoff) za telečake iz teleče kože in za nabojnjače, potem prevleke (Oberstoff) za lahke čevlje se opozarja specijelno na dotedno opazko v seznamu A.

Čevljarski mojstri jednega kraja, ki se hočejo natančneje informirati o izgotavljanju vojaških obuval po uzorcih, lahko iz svoje srede jednega mojstra odpošljejo v bližnje monturno zalagališče, ki mu bode dalo dotedne potrebne informacije.

11.) Dovoljeno je, posluževati se strojev. V vsakem slučaju pa morajo biti obutala vseskozi šivanja.

12.) Glede vizitacije oddanih obutal se opomni, da se najpreje notranja kakovost preiskuje na ta način, da se razpori jeden odstotek (najmanj jeden par) vsake oddajalne partije od častnika, ki jo bode prevzel.

Če se ni pri tej preiskavi nič pomanjkljivega pokazalo, preiskovala se bode vsa partija, ne da bi se dalje paralo. Če bi pa bilo kaj pomanjkljivega, kar se tiče notranje kakovosti, iz česar bi brezvomno sledilo, da obuvala ne odgovarjajo vsem propisom, potem se takoj vsa partija smatra za izmeček in se odkloni. Če bi pri prvi preiskavi bilo kakcega dvoma, dali odgovarjajo preiskovana obuvala uzorcem, preiskovalo se bode dvojno eventuelno trojno odstotno število (najmanj pa dva do tri para čevljev).

Če ni nikakih pomislekov proti vzprejetju, se razporjeni komadi na erarične stroške zopet popravijo. Inače se ti komadi razporjeni, kakor so, vrnejo zalagatelju, kateremu ne pristoja potem pravica do odškodnine.

Vujaška in jahalna oprava pregledovala se bode vsek komad posebe.

13.) One vrste, glede katerih se je pri vizitaciji izkazalo, da niso narejene po uzorcih, ali katere so se doposlate stoprav potem, ko je potekel rok za oddajanje, se ne bodo vzprejemale.

14.) Če misli kak mali obrtnik (zaveza), da odklonitev kake vrste, ni utemeljena, je upravičen, prositi za nepristransko komisijo. Dotedna prošnja naj se vloži najkasneje v 14 dnevih od dneva odklonitve pri onem kornem poveljništvu, v katerega področji se nahaja monturno zalagališče (oddajalno mesto), ki je dotedne vrste odklonilo.

Nepristranska komisija (razsodišče) ki jo ima sklicati omenjeno korno poveljništvo, obstoji iz jednega štabnega častnika vojske kot predsednika; iz dveh stotnikov (ritmajstrov) vojske; iz jednega uradnika vojne intendancije in iz treh zvezdev civilnega stanu, od katerih jednega določi zalagatelj, jednega monturno zalagališče (odnosno korna intendancija, v katere področji leži dotedna prevzemna postaja) in jednega trgovske sodišče vsled prošnje kornega poveljništva.

Če trgovskemu sodišču ni možno, imenovati zvedenca, onda ima korno poveljništvo naprositi dotedno trgovsko in obrtniško zbornico, da deleguje zvedenca.

Sodba, katero izjavi večina vseh članov razsodišča gledé vzprejetja ali odklonitve vrst na temelju dajatvenih pogojev, se ima smatrati za konečno odločitev, proti kateri ni nobene pritožbe niti administrativnim, niti pravnim potem.

Stroški nepristranske komisije zadenejo v slučaji, če je komisija spoznala, da ni moči vseh njej predloženih vrst vzprejeti, zalagatelja, v protivnem slučaju, to se pravi, če se vse vrste vzprejmó, pa vojaški erar.

Če pa je bilo spoznano, da samo jeden del predloženih vrst ni za nobeno rabo, potem ima zalagatelj od ukupnih stroškov nepristranske komisije trpeti samo tisto kvoto, katera odgovarja oddajalni vrednosti dotednih vrst, glede katerih se je izreklo, da niso za vzprejetje.

V Gradcu, dné 24. oktobra 1893.

Obrazec za ponudbe.

C. in kr. državnemu vojnemu ministerstvu

na Dunaji.

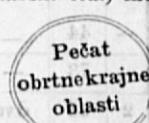
Ponudba.

Jaz N. N. stanujem v (mesto, ulica in hišna številka) na (kronovina, pri ponudnikih iz Ogerske tudi županija) izjavljam s tem, da sem pripravljen, obuvala vsake vrste, številke in velikostnega razreda po cenah objavljenih v razglasu drž. vojnega ministerstva z dné 15. oktobra 1893, oddelek 13, št. 1996 v smislu določil tega razglasa, ki so mi v polnem obsegu znana in kojim se popolnoma podvržem, sam izgotavljam in na lastni račun dajati.

Takisto vzprejemam pod istimi pogoji dajatev lahkih čevljev.²⁾

Kot svojega pooblaščenca³⁾ za vzprejetje naročila, oddajanje naročenih vrst in vzprejem zasluženega zneska določujem gospoda N. N.⁴⁾ v (mesto, ulica, hišna štev.)

Da je gospod N. N. v N. obrtno pravico uživajoč samo-
stojen čevljarski (jermenarski itd.) mojster, se s tem potrjuje:

Podpis
(krstno ime in priimek, razločno napisan).

²⁾ Ponudniki vojaške in jahalne oprave imajo besede „obutala vsakega razreda številke in velikostne vrste“ izpustiti, in mesto njih navesti število in kakovost vrst, katere bi bili pripravljeni dajati.

³⁾ Ta stavek je vzprejeti v ponudbo le od takih malih obrtnikov, kateri bi hoteli eventuelno tudi zalaganje luhkih čevljev sprejeti.

⁴⁾ Ta tretji stavek naj vzprejmó samo oni mali obrtniki v ponudbo, kateri se zdajinijo v svrhu izvrševanja zalaganja v zavezo.

⁵⁾ Če pooblaščenec ni posamezna oseba, nego protokolovana družba, zadruga i. t. d., naj se mesto „Gospoda N. N.“ navede ime te družbe, zadruge i. t. d.

Seznam A.

				Ponudbenikom iz						Ponudbenikom iz	
				kraljevin in dežel zasto- panih v držav. zboru	dežel ogerske krone					kraljevin in dežel zasto- panih v držav. zboru	dežel ogerske krone
				pridržane so v oddajo						pridržane so v oddajo	
Gotovi	čevlji	7.	13.			34825	14925			8400	3600
	lahki škornji*)	6.	13.	do	velikostne vrste	9625	4125			1190	510
	nizki škornji	6.	10.			1820	780			252	108
	škornji za konjico	6.	11.			6125	2625			1435	615
	husarske čižme	6.	11.			1995	855			875	375
Jermenov za hlače						8470	3630			525	225
Popolni telečaki z nosnim odrom						4708	2017			189	81
Nosni odri za telečake*)						1085	465			56	24
Tornistre za naboje*)						4322	1853			56	24
Tornistri za konjice brez nabojnjačev						525	225			612	263
Tornistri za topništvo brez nabojnjač in brez jermenja za jedno zdjelico						819	351			595	155
Nabojnjače za konjico						490	210			525	225
Kratki jermenji za jedne zdjelice k tornistru za artilerijo						1008	432			2013	862
Pasovi brez zaponk M. 1888						7000	3000			665	285
Pasovi s zaponko (stare vrste)						472	203			823	352
Topolci za	sabljina bodala k repetirkam					9590	4110			805	345
	Werndlovo puško peštva					245	105			893	382
	sabljo peštva					182	78			735	315
Pasovi za konjico	s karabinsko zaponko					182	78			3728	1597
	brez karabinske zaponke					210	90			2048	877
Nosilne pripomke k pasu						1400	600			1138	487
Pasovi s karabinsko zaponko**) za moštvo						308	132			997	428
Tobolec za pionirske sablje k pasu pri trénmu						308	132			1277	548
Jermenzi za puške						6125	2625			613	262
Jermenzi za repertirko karabinko						647	278			420	180
Plaščeni jermenzi za	peštvo z dvema zaponkama					10640	4560			9870	4230
	na konjih		moštvo			399	171			350	150
	brez konja		artilerije			455	195			2275	975

Seznam B.

Imenoma			Jednotna cena		Reci!		Imenoma			Jednotna cena		Reci!				
			gld.	kr.	goldinar.	krajcerjev				gld.	kr.	goldinar.	krajcerjev			
1			7		5	16	pet	šestdeset	1	Pasov za konjico	s karabinsko podponko	—	73	—	triinsedemdeset	
1			8		5	11	pet	jednajst	1		brez karabin. podponke	—	53	—	triinpetdeset	
1			9		4	99	štiri	devetindevetdeset	1	Nosilnih priponk k pasu	...	—	06	—	šest	
1			10		5	01	pet	jeden	1	pasov s karabinsko podponko	za moštvo	—	73	—	triinsedemdeset	
1			12		4	82	štiri	dvainosemdeset	1	Tobelcev za pijonirske sablje k pasu	trena	—	31	—	jednaintrideset	
1			13		4	77	štiri	sedeminsemdeset	1	Jermenov za puške	...	—	35	—	petintrideset	
1			6		3	78	tri	ossminsedemdeset	1	Jermenov za repetirsko karabin ko	...	—	69	—	devetinsestdeset	
1			7		3	77	tri	sedeminsemdeset	1	Plaščenih jermenov	pešto z dvema zaponkama	—	12	—	dvinajst	
1			8		3	72	tri	dvainsemdeset	1		na konjih	moštvo	—	10	—	deset
1			9		3	66	tri	šestinšestdeset	1		brez konja	topništva	—	07	—	sedem
1			10		3	65	tri	petinšestdeset	1	Infanterijskih nabojnjač k 8mm municiji brez držala za naboje	...	1	27	jedna	sedemindvajset	
1			11		3	56	tri	šestinpetdeset	1	Kavalerijskih nabojnjač k 8mm munic.	...	—	50	—	petdeset	
1			12		3	52	tri	dvainpetdeset	1	Tobolcev za revolverje z nosilnim jermenom	...	1	62	jedna	dvainšestdeset	
1			13		3	51	tri	enainpetdeset	1	Sabljinih	pasov	—	86	—	šestinosemdeset	
1			6		7	01	sedem	jedna	1		ročnih jermenov	—	34	—	štiriintrideset	
1			7		6	97	šest	sedemindevetdeset	1	Vodeki	s tobolci za pijonir. sabljo	—	79	—	devetinsedemdeset	
1			8		6	93	šest	triindevetdeset	1		Tobolcer samih za pijonisko sablje	—	24	—	štiriindvajset	
1			9		6	65	šest	petinšestdeset	1	Nosilnih jermenov za bobnje okovane	...	1	05	jedna	pet	
1			10		6	64	šest	štiriinšestdeset	1	Prepasnih jermenov za bobnje	...	—	33	—	triintrideset	
1			6		9	01	devet	jedna	1	Podsedlic	...	6	05	šest	pet	
1			7		8	97	osem	sedemindevetdeset	1	Gorenjih opasivnic	...	1	79	jedna	devetinsedemdeset	
1			8		8	93	osem	triindevetdeset	1	Spodnjih opasivnic	brez podpone	1	55	jedna	petinpetdeset	
1			9		8	63	osem	triinšestdeset	1		Spodnje opas. podpone	—	68	—	oseminšestdeset	
1			10		8	62	osem	dvainšestdeset	1	Jermenov krog konjske glave	...	—	96	—	šestindevetdeset	
1			11		8	53	osem	triinpetdeset	1	Klestičnih jermenov	...	—	49	—	devetinštirideset	
1			6		9	18	devet	osemnajst	1	Žvalnih	uzd	—	68	—	oseminšestdeset	
1			7		9	13	devet	trinajst	1	Klestičnih	...	—	62	—	dvainšestdeset	
1			8		9	09	devet	devet	1	Stremenskih remenov	...	1	38	jedna	osemintrideset	
1			9		8	75	osem	petinsedemdeset	1	Sprednjih	...	—	24	—	štiriindvajset	
1			10		8	73	osem	triinsemdeset	1	Zadnjih	stranski	pritezalnih jermenov	—	31	—	jednaintrideset
1			11		8	65	osem	petinšestdeset	1	Hlevnih	brez pripevnic	—	38	—	osemintrideset	
komad			Jermenov za hlače			—	19	—	1	povodcev	pripevnic	1	55	jedna	petinpetdeset	
garnit.			Popolnih telečakov z nosilno pripravo			6	27	šest	1	Oprsnega remenja	...	1	46	jedna	sedeminpetdeset	
			Tornistrov z nosilno pripravo			1	36	jedna	1	Tobolcev za podkve s pripevnicami	...	1	—	jedna	sedeminpetdeset	
			Tornistrov za naboje			3	29	tri	1	Optalnice za kuhrske orodje M. 1888	...	—	10	—	šestinštirideset	
			Tornistrov za konjico brez nabojnjačev			7	52	sedem	1	Oprtalnice za kuhrske orodje za konjico	...	—	44	—	triinštirideset	
			Tornistrov za topništvo brez nabojnjače in brez jermenja za jedno zdjelico			—	99	sedem	1	Obodov za infanterijske lopate	...	—	73	—	triinsedemdeset	
			Nabojnjač za konjico			—	77	sedem	1	Tobolcev za orodje za pešto	...	2	23	dve	triindvajset	
			Kratkih jermenov za jedno šalico k tornisterski malhi za topništvo			—	10	—	1						deset	
			Pasov brez zaponke M. 1888			—	48	—	1							
			Pasov s zaponko (stare vrste)			—	53	—	1							
			Tobolcev za	sabljino	repetirke	—	21	—	1							
				bodalno za	Wendlov. inf. p.	—	24	—	1							
				infanterijske sablje		—	26	—	1							

* Material, iz katerega se izdelujejo telečaki in nabojničke (Rohrplattenstoff), dobivajo ponudniki garnituro za ceno 38 kr. za telečak 54 kr. za nabojujač pri najbližnjem monturnem (filialnem) zalagališču. Ponudnikom je na prosto voljo dano, kje hoté kupovati v preji rujavo barvano jadrovino, ki se potrebuje pri lahkih čevljih kot notranja prevlaka.

** Od teh vrst je izdelovati 5 odstotkov po 1. in 95 odstotkov po 2. velikostnem razredu.
*** Od teh vrst je izdelovati 50 odstotkov po 1. in 50 odstotkov po 2. velikostnem razredu.

V najem se dá takoj strojarija in trgovina z usnjem

z vsemi prostori in pripravami, kar jih je treba pri izvrševanju teh podjetij. Tudi prostorno stanovanje nahaja se v hiši.

Ponudbe vzprejemata lastnik Fr. Ks. Nagode, posestnik in trgovec v Idriji. (1076-3)

V kleti gospe Viljemine pl. Thierry poročene Murgl v Brežicah na Spodnjem Štajerskem je v zalogi

300 veder letošnjega
Sromeljskega vinskega mošta

od oplemenjenega trsja na ameriški podlogi, lastni pridelek najboljše kakovosti.

Povprašati naj se blagovoli pri gospodu Franu Warletz-u, hišnemu posestniku in gostilničarju v Brežicah na Spodnjem Štajerskem. (1074-3)

Naznanilo.

Na prodaj je

137 hrastov
pri Vrhniki.

Več pové gospa Marija Jelovšek na Vrhniki.

Povpraša naj se pri isti ali v Ljubljani, Pojanska cesta št. 7, I. nadstropje, do 10. novembra 1893. (1054-3)

Pristno Brnsko sukneno blago za obleke.

Odstrižek m. 3 10 dolg, za popolno gospoško obleko (suknjo, blače in telovnik) stane le

gld. 4.80 iz dobre
gld. 6.— iz fine
gld. 7.75 iz fineše
gld. 10.— iz najfineje

pristne
ovčje
volne.

Blago za zimske suknje, sukno za lovsko obleko, nevaljano sukno (toden), Kammgarn za suknje in hlače v najlepši izbiri, meter po goldinarjev 2.50 do gld. 6.25, in vse vrste suknenega blaga, razpošiljk proti povzetku kot realno in solidno znano skladishe suknenebla

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzoreci zastonj in frankovano

Jamči se, da pošiljatve vzorcem popolnoma odgovarjajo. Na uvaženje! Spoštovano p. n. občinstvo se osobito opozarja na to, da sukneno blago po pravilih tovarniških cenah (brez povišanja isib) pošilja zgoj tvojka Siegel-Imhof v Brnu. Ob sebi se torej umeje, da je vse tako blago, če se direktno naročuje, znatnoceneje, nego ono, ki se naročuje s posredovanjem agentov. Zahtevajte dakle vzorcev in naročujte direktno brez posredovalnih trgovcev, ki blago samo podražujejo. (1016-7)

Najboljše vočilo svetá!

Fernolendl
vočilo za čevlje.

Ces. kralj. dež. priv.
tovarna utem. I. 1835
na Dunaji.

To vočilo brez galice (vitrijola) se lepo črno sveti ter vzdržuje usnje trpežno.

— Povsed v zalogi. — (801-13)

Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime

Fernolendl.

Posestvo

(1059-3)

obstoječe iz 2 hiš, z lepim, prijaznim vrtom, v okolici Ljubljanske — prodá se iz proste roke, eventuelno se dá tudi v najem.

Poizvedbe v upravnosti Slovenskega Naroda.

Nepremočne vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (59-44)

R. RANZINGER,
spediter e. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
na Dunajski cesti št. 15.

2 zlate,
13 srebrnih svetinj

9 častnih in
priznalnih diplom

Kwizdina restitucijska tekočina

pralna voda za konje.

Cena steklenici avstr. velj. gld. 1.40.

Rabi se 30 let v dvornih hlevih, v večjih vojaških in zasebnih hlevih kot krepičko pred težkim delom in po težkih delih, proti podvitom, izvinjenjem, otrpulosti itd. ter daje konjem posebno moč za brzo tekanje.

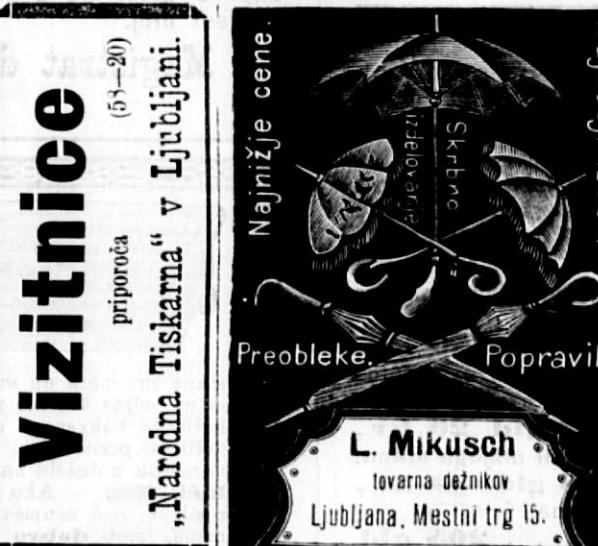
Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Paziti je na zgornjo varstveno znamko in zahtevati je izrecno: 210-14

Kwizdino restitucijsko tekočino.

GLAVNO SKLADIŠČE:

Fran Iv. Kwizda

e. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik, okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

ÜBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN
FEINSTE QUALITÄT.
CHOCOLAT
SUCHARD
NEUCHATEL (SCHWEIZ)
CACAO
LEICHTLÖSLICHER CACAO
Ausgabe 1 K=200 Tassen
Nahrhaft

Odklican na svetovni razstavi
(1867) v Čikagi s svetilijo.
FEINSTE QUALITÄT.

MISSISS.
PREISE

Za želodec.

Trgovsko posestvo

z jaks staro trgovino, v večjem okrajnem mestu slovenskega Štajerja, s 30 orali arondovanega, jako dobro kultiviranega zemljišča, lepim poslopjem z veliko prodajalnico, magazinom in solidnimi postranskimi poslopiji, ki je posebno prikladno tudi za trgovino z deželimi pridelki, se prodá po primerl ciem.

Ponuđbe pod „Trgovina št. 40“ poste restance Podčetrtek (Windisch Landsberg). (1075-3)

Na najnovajši in najboljši način

umetne

(694-34)

zobe in zobovja

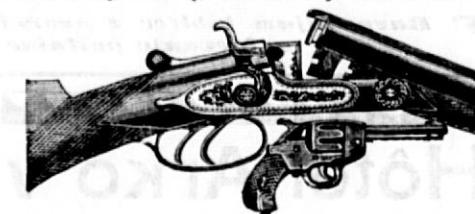
nastavlja brez vsakih bolčin ter opravlja plombovanja in vse zobe operacije, — odstranjuje zobe bolečine z usmrtenjem žive.

zobozdravnik A. Paichel, poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

JANEZ OGRIS

» puškar »

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsskovrste nove puške in revolverje ter vse lovskie priprave, patronne ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse prekušene na ces. kr. izkušavalšči ter zaznamenovane z znakom tega zavoda (438-27)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno,

Pravi zaklad

za nesrečne žrte samooskrube (onanije) in tajnih razpašnosti je izborni delo

Dra. Retau-a

Seboehrana.

Češko izdanie po 80. nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Cita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegevi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bieray in Lipskem Saska, Neumarkt 34“, kakor tudi v vsaki knjigarni. (291-33)

Za želodec.

(332-54)

Trnkoczy-jev Cognac - grenc

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Slasten!

Učinkuje na želodec osvežuječe, krepilno, vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se z obratno pošto. —

Za želodec.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah
iz združenih pivovarn

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu
priporoča po tovarniških cenah. (162-36)

Zaloga piva
prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

! Razprodaja !

Zaradi preselitve, ki se vrši v kratkem, prodajam

(194-40)

po znatno znižanih cenah

stenske ure in ure z nihalom.

Proseč mnogobrojnega poseta

z velespoštovanjem

FRAN ČUDEN, urar
Slonove ulice

poznej

Glavni trg, nasproti mestni hiši.

Na blagohotno uvaženje!

Sukneno blago za obleke.

Vse novosti suknenega blaga za jesensko in zimsko dobo za gospodske obleke, vrhne suknje in hlače.

Sukneno blago za damske obleke

In sicer: beige (tkanina iz nebarvane volne), tirolsko nevaljano suknje (loden), suknja za dame, changeau, kasan, oräpp, angleški cheviot in konfekcijsko blago.

Velika izbéra

Motvoznega (schnürl), pique-barhanta in barhanta za obleke, ki se dà prati. — Schrollov šiffon, posteljni gradl, julet in nepremočno suknjo.

Najnovjejše

v chenillah (zagrinjače) in suknju, ki je na statvah delano, kakor tudi v prekrasnih echarpih, Madras-zavesah in lambrequinih.

Tovarniška zaloge platnenega in damaškovega blaga priznano najboljši proizvod.

Vse potrebuščine za krojače v clothu, croise, shirtingu in foulardu v vseh bojah in v največji izbéri možno si je naročiti po vsaki ceni najcenejše direktno pri

Stari trg št. 4. Josipu Višnar-ju Stari trg št. 4.

Razpošiljam tablice z uzorci p. n. naročiteljem na zahtevanje poštne prosto. (1063—3)

Hôtel Arko v Ribnici.

Dobra restavracija, 5 minut od kolodvora.

Priznana dobra kuhinja, zaloge dobrih vin in pive.

Cenene sobe. (957—11)

Sluga k vsakemu vlaku.

Ta hôtel se eventuelno tudi prodá.

Štev. 20.690.

(1084—1)

Ustanove.

Za tekoče leto podeliti ima mestni magistrat Ljubljanski sledeče ustanove:

- Jan. Bernardinijevo v znesku 80 gld. 35 kr.;
- Jurij Thalmeinerjevo v znesku 86 gld. 26 kr.;
- Jos. Jak. Schillingovo v znesku 86 gld. 10 kr.;
- Jan. Jošt Weberjevo v znesku 90 gld. 92 kr.;

do katerih imajo pravico hčere Ljubljanskih meščanov, ki so uboge, poštene vedenja in so se letos omožile.

5. Jan. Nik. Kraškovičeve v znesku 79 gld. 80 kr., do katere ima pravico ubogo, v Šentpeterski fari rojeno dekle, ki se je letos omožilo.

6. Jak. Ant. Fancojevo v znesku 67 gld. 20 kr., do katere ima pravico uboga, poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu.

7. Jos. Feliks Sino v znesku 48 gld. 30 kr., do katere imajo pravico dve najbolj revni deklici iz Ljubljane.

8. Il. Anton Raabovo v znesku 205 gld. Do jedne polovice te ustanove ima pravico ubožna in poštena vdova Ljubljanskega meščana, do druge polovice pa ubožna, dobro vzgojena hči Ljubljanskega meščana, ki se je letos omožila.

9. Mihajel Pakičeve v znesku 120 gld. do katere imajo pravico ubogi obrtniki meščanskega stanu ali pa njih vdove.

10. Jan. Bapt. Kovačeve v znesku 151 gld. 20 kr., katero je razdeliti mej štiri v Ljubljani bivajoče revne očete ali vdove matere, ki imajo po več otrok in ubožta niso sami krivi.

11. Helene Valentiničeve v znesku 84 gld., katero je razdeliti mej otroke rojene v franciškanski fari v Ljubljani, ki nimajo starišev in še niso 15 let stari.

12. Ustanova za posle v znesku 50 gld. 40 kr., katero je nazdeliti mej štiri uboge posle, ki več delati ne morejo in so na dobrem glasu.

Prošnje za te ustanove vložiti je s potrebnimi prilogami vred pri podpisanim magistratu do 30. novembra letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 25. oktobra 1893.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplovajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznalnih pismen je na ogled v glavnih razpoljaljalcih:

L. Schwenk-a lekarna

(302) Melding-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in

obliž varstveno znamko in podpis,

ki je tu zraven; torej naj se pazi

in zvrne vse manj vredne ponaredbe.

Dobiva se v lekar-nah.

Ta obliž dobiva se v jednej izrecno Luser-jev obliž za turiste.

1000

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbaucher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Kranj K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celji J. Kupferschmid.

Naročila na

zastirala [rouleaux] in veternice [žaluzije]

se vzprejemajo

(970—6)

v trgovini s šivalnimi stroji in drobnjavu

Frana Detter-ja

v Ljubljani, na Starem trgu št. 1.

Poštena roba in nizke cene. — Obilo uzorcev je na vpogled.

Štev. 19.681.

Razglas

mladeničem, ki stopajo v vojaško dobo.

Zaradi prhodnjega vojaškega nabora, ki bode 1894 leta, naznanja mestni magistrat Ljubljanski sledeče:

- Vsi tu prebivajoči mladeniči, kateri so bili rojeni 1873., 1872. in 1871. leta, se morajo zglasiti v zapisanje

tekom meseca novembra letos

pri mestnem magistratu.

- Mladeničem, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, je seboj prinesti dokazila starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasiti starši, varuhi ali pooblaščenci.

4. Oni, ki si mislijo izprositi kako v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnostij, imajo ali v mesecih januarji in februarji 1894. leta podpisano uradu, ali pa najpozneje na dan glavnega nabora naborni komisiji izročiti z listinami opremljene prošnje.

5. Oni, ki želijo, da se jim dovoli stava zunaj domačega stavnega okraja, morajo ob priliku zglasitve izročiti z listinami opremljene prošnje. V takem slučaju je moži tudi istočasno zglasiti in dokazati pravico do kake v §§. 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona povedanih ugodnostij.

6. Dolžnost zglasitve imajo tudi sinovi vojaških oseb, bivajočih v dejanski službi in pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojsva (vojnega posmorstva) in so še stavodolžni.

7. Kdor zanemari dolžnost zglasitve in sploh iz vojnega zakona izviroče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv ali pa za dolžnosti, izvirajoče mu iz vojnega zakona.

Stavjenec, kateri opusti propisano zglasitev, ko mu ni branila nikaka niemu nemagliiva ovira, zakrivi se prestopka §. 35 vojnega zakona in zapade globi od 5 do 100 gld., eventuelno zaporni kazni od jednega do dvajset dnij.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 9. oktobra 1893.

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmaträtze). Ti modroci so solidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapicerani in močnim platnenim civilhom preoblečeni ter 10—15 let nobenih popravov ne zahtevajo. Pri naročilih z deželi naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobri za 10 gld. dober tapiciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4. Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Zičaste žimnice za vsako posteljo na vladne velikosti po 8 gld. 90 soldov; z afrikom tapicerane in s civilhom preoblečene po 15 gld.

Najboljše želeso
prodaja

A. C. AHČIN

pri „zlati kosi“

v Ljubljani, Gledališke ulice h. štev. 8.

Posebno priporočam

orodja prve vrste

za (143—35)

rokodelce in poljedelstvo.

Za pile

in vodne žage

kakor za

kose

se garantira, da so dobre.

Grobni križi,

šine za obloke, kuhinjska oprava itd.

Bensdorp-ov holandski kakao

izboren, zdrav in redilen
se dobiva v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

(947-7)

Fran Čech mizar

Karolinska cesta št. 26 v Ljubljani

priporoča se častitemu p. n. občinstvu za cenjena naročila in sploh za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvršuje natančno po naročilu in nizki ceni. (1089-1)

Zunanja naročila izvršujejo se točno, solidno in ceno.

Št. 101.

Razglas.

Dne 20. novembra t. l. ob 10. uri predpoludne oddala se bode naprava nove občinske ceste v Radencih pri Starem trgu

po očitni dražbi. Cestna proga je dolga 1440 metrov in je delo cenjeno na 2433 gld. Licitacijski pogoji, proračun in načrt leži pri županstvu v Radencih vskakorju na ogled. Licitacijski pogoji razvidni so tudi pri okrajem cestnem odboru v Črnomlji. Kdo hoče licitirati, ima vložiti vadja 10%. Licitacija vršila se bode pri županstvu v Radencih.

Okraini cestni odbor v Črnomlji, dne 24. oktobra 1893.

(1087) Za načelnika: Jeršinovič.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi
zavaruje

človeško življenje

po vseh kombinacijah

mnogo ugodnejše, ko vsaka druga zavarovalnica.

Cleni banke „Slavije“ imajo brez posebnega priplačila pravico do dividende, katera je doslej iznašala po 10%, 20%, 25% in jedno leto celo 48%.

Za škode izplačala je doslej banka „Slavija“ čez dvajset milijonov goldinarjev. — Po svojih rezervnih in poroštvenih fondih more se meriti z vsako drugo zavarovalnico.

Kako koristno in potrebno je zavarovanje življenja, dokazujejo naslednje (193-19)

primere:

1. Miha Dolničar iz Št. Vida nad Ljubljano zavaroval se je dne 15. oktobra 1873 in je umrl dne 11. avgusta 1874. Uplačal je 30 gld. 60 kr.; dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavije“ 1000 gld.

2. Josip Zanoškar, deželni oficijal v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. aprila 1874. Do svoje smrti dne 22. februarja 1876 uplačal je 125 gld. 28 kr., banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 1000 gld.

3. Henrik grof Wurmbrand v Konjicah zavaroval se je dne 15. marca 1875 ter je do svoje smrti dne 15. marca 1877 uplačal 1188 gld.; dediči njegovi pa so od banke „Slavije“ prejeli 6000 gld.

4. Anton Ahčin, župnik v Begunjah, zavaroval se je dne 1. avgusta 1870. Po smrti njegovi dne 17. julija 1881 izplačala je banka „Slavija“ kapital 1000 gld., dasi je bilo uplađane zavarovalnine le 364 gld. 98 kr.

5. Janez Verbič, načelnik postaje na Rakiku, zavaroval se je dne 5. aprila 1878; umrl pa je dne 25. novembra 1883. V tej dobi uplačal je 174 gld. 96 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala dedičem njegovim 1000 gld.

6. Luka Šabec, trgovec in posestnik v Št. Petru na Notranjskem, zavaroval se je dne 30. januvarja 1882 za 1900 gld. Do svoje smrti dne 17. junija 1884 uplačal je 215 gld. 52 kr. in banka „Slavija“ izplačala je rodbini njegovi ves zavarovani kapital.

7. Dr. Ivan Pitamic, odvetnik v Postojini, zavaroval se je dne 10. novembra 1882. Do svoje smrti dne 9. oktobra 1891 uplačal je 3159 gld.; banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 6000 gld.

8. Simon Matejčič, župnik v Starem Pazinu, zavaroval se je dne 10. januvarja 1892 in je umrl že dne 25. februarja istega leta. Dasi je uplačal le 7 gld. 49 kr., izplačala je banka „Slavija“ njegovim dedičem 1000 gld.

9. Petar Bogovič, župnik v Lunu na otoku Rabu, zavaroval je dne 15. maja 1889 svojim trem nečakinjam, Milici, Brni in Andjeliji Miletičevim, po 500 gld. dote. Na to zavarovanje uplačal je do svoje smrti dne 28. februarja 1891 168 gld. 88 kr.; banka „Slavija“ pa bode vsake imenovanih deklc, ko doživi 1r. leto, izplačala 500 gld., tedaj vsem trem 1500 gld.

10. Josip Perko, učitelj v Šmihelu pri Zužemberku, zavaroval je svojemu sinčku Josipu 1000 gld. dote. Do svoje smrti uplačal je 25 gld. 53 kr.; banka „Slavija“ pa bode sinu njegovemu, ko doseže 20. leto svoje starosti, izplačala 1000 gld.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani

v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava z ukusom bobove kave.

Ta kava ima zase nedoseženo prednost, da se zamore odreči kvarnemu uživanju nemešane ali z surogati mešane bobove kave in da je moč prirediti mnogo sladnejšo, poleg tega zdravejšo in tečnejšo kavo. — Neprekosena kot primerek k navadni bobovi kavi. (417-28)

Priporoča se zlasti za gospé, otroke in bolnike. Osobito se je čuvati slabih posnemovanj.

Dobiva se povsod — 1, kile po 25 kr.

Solidne, zložne, močne in čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja

prva kranjska tvornica

za upogneno pohištvo samo iz napojenega masivnega lesa

Josipa Verbič-a

v Bistri, pošta Borovnica.

(345-31)

Pozor gasilna društva!

(1043-3) S sklepom „Zaveze gasilnih društev“ (požarnih bramb) uvedene

nove distinkcije

ima v zalogi podpisana dobro znana firma

J. S. Benedikt

Stari trg — v Ljubljani — Stari trg.

— Komfort! — Priročnost! —

Cathrein-ov zapiralec

(Cathrein's Fernschliesser)

nam omogočuje odpirati in zapirati vrata, ne da bi nam bilo treba zapustiti postelje (kopelj) itd. — Vsak lajk je aparat lahko v nekolikih minutah pribije, ne da bi se poškodovala vrata ali zid.

Centrala:

Jos. Cathrein, Dunaj, I., Predigergrasse Nr. 5.

Glavno zastopstvo za Kranjsko pri gospodu

Franu Doberlet-u

pohištveni etablissement v Ljubljani, Frančiškanske ulice.

Cena gld. 2.75 celemu aparatu za jedno sobo, najfinje poniklano gld. 3.—, najfinje izdelano, ciselovano, posrebreno, pozlačeno, s poljubnim grbom ali monogramom gld. 4.— do gld. 10.—. (1037-4)

V c. kr. kopelji za vojake v Badenu pri Dunaju in v vojaškem zdravilišči v kopališči Hall že nekoliko časa v rabi.

Sigurnost, zdravje zaščiteno po uporabi tega aparata.

Najnižje cene!

Najnižje cene!

Na osobito uvaženje!

Priporočava

za jesensko in zimsko sezono

v največji izbiri vsake vrste

suknenega blaga

za gosposke in deške obleke, menčikove in zimske suknje;

suknenega blaga za damske obleke

in pristno tirolsko

damsko nevaljano sukno (loden)

v modernih bojah:

Barhant, ki se dá prati

za bluze in oblačila po osobito nizki ceni, isto tako piquet-, schnürl-, in atlasni-barhant, ogrinjače, plaide, posteljne odeje in pletenine, platneno in bombaževo blago, samo izvrstni proizvodi.

Grobelnik & Ihl

trgovina s suknom in manufakturnim blagom
na debelo in na drobno. (1036-4)

Tovarniška zaloga platnene in damaškove robe.

Pred škofijo št. 2. Ljubljana Pred škofijo št. 2.

Za dobro kakovost se jamči!

Za dobro kakovost se jamči!

Ostanki raznega suknenega blaga iz čiste volne, za klace in obleke prikladni, se globoko pod nakupno ceno, meter po 1 gld. 40 kr. in više razprodajajo.

Rudolf Vertnik

anatomično-ortopedična čevljarska obrt

v Ljubljani, Rimska cesta št. 10

priporoča se čast. p. n. občinstvu za izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih del, katera izvršuje natančno po naročilu in nizki ceni. (1090)

Na željo p. n. slavnega občinstva

bode

(1077)

razstava indijskih chrysanthemov

in drugih krasnih cvetlic

odprtja še jutri v nedeljo.

A. KORSIKA

na Tržaški cesti št. 10.

Svetovna razstava v Čikagi.

Voznji listki v AMERIKO

(360-30) pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7. DUNAJ.

Pojasnila zastonj.

Službi

glavnega urednika in upravitelja listu „Slovenski Narod“

se razpišeti.

Upravitelj mora biti več potrebnega knjigovodstva. Za to mesto imajo prednost oni, ki znajo več jezikov, imajo nekoliko trgovskega pojma in ki se spoznajo tudi v tiskarskih zadevah. Službi je takoj nastopiti. Plača po dogovoru. Prošnje s spričevali in referencijami uložiti je do I. novembra t. l. pri g. dr. Iv. Tavčarju, predsedniku upravnega odbora „Narodne Tiskarne“.

Senzačno!

Važno za dame!

Senzačno!

„Hungaria“-kroj-tabele

sem odstopil gospodu

F. Cassermann-u

tukajšnjemu krojaškemu mojstru.

Slavno p. n. občinstvo izvoli naj se torej obrniti do imenovanega gospoda, ki boste zamogeli poučevati točno po moji metodi.

(1079-2) Ignacij Koch, umeteljni prikrojevalec.

Za Vse Svetе

priporočam častitemu občinstvu
največjo zalogu

nagrobnih vencev

s trakovi in napisi
po najnižjih cenah
in po najnovejši fasoni.

Vnanja naročila se vestno in
po najnižji ceni izvršujejo.

Tudi imam veliko zalogu

raznovrstnih cvetlic

za gospode trgovce,
katerim dajem primeren popustek.

Ceniki dobé se brezplačno in poštne prosto.

Z odličnim spoštovanjem (105-4)

Marija Podkrajšek

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah.

od 80 kr. do 20 gld.

Restavracija „Pri Lipi“ v Ljubljani. Wittingausko pivo.

Čast mi je, slavnemu p. n. občinstvu najboljšu naznanjati, da točim slej ko prej Wittingausko pivo iz kneževsko Schwarzenbergove pivovarne v Wittingau (Češka) in da budem isto imel tudi v

(1092-1) zunanje gospode restavratérje.

Z velespoštovanjem

L. Fantini.